

Supracoperta și coperta de *Petre Vulfănescu*

ARGHEZI
4305
✓

TUDOR ARGHEZI

SCRIERI

5

4305

TÎLMĂCIRI

Desene din manuscrise

EDITURA PENTRU LITERATURĂ

PE MARGINI DE PAGINI

FRANÇOIS RABELAIS

GARGANTUA

Prietene care întâi m-ai fi citit,
Nu-ai vrea să fi rămas cumva nedeslușit.
Văzuși că nu e-n carte urât și rău nimic,
Spre amărăciune, ai vrea să zic.
E adevărat, ea nu dă nici povește
Și alte lucruri să te nvește,
Decât să rîzi de glumă și de haz,
La supărare și necaz.
Dacă ceva te roade într-ascuns,
Cartea ți-a și dat leacul în răspuns:
Să rîzi cu poftă, n-ai loc să plîngi de jale,
Căci, omule, n-ai faptele animale,
Rîsul e însușirea numai a dumitale.

PAUL VERLAINE

MON RÊVE FAMILIER

M-am întâlnit adesea, ca și cum ne-am fi scris,
Cu o prietenă, tot alta și aceeași, noaptea în vis.
Necunoscută totuși, din umbre tot pribege,
Mie dragă deopotrivă, și ea mă înțelege.
E smeadă? E bălaie? . . . Nu știu nici cum o
cheamă:
Spus, numele, în șoapte, nici n-ai băgai de seamă.
L-am auzit, ca glasul, departe de pământ,
Al celor duși de-a pururi, de-au fost și nu mai
sînt,
Rătăcitor prin ceață, pierdut și așteptat,
Cînd și chemații vieții de-apoi și l-au uitat.
Căutătura-i rece, ca de statuie înaltă,
Se uită peste mine și-n lumea ceealaltă.

ARTHUR RIMBAUD

CHARLES BAUDELAIRE

CITITORULUI MEU

Prostia, nșelăciunea, păcatul, îndoiala
Muncesc făptura noastră din veac, făr' de răgaz,
Și noi hrănim în tihnă acest blajin necaz,
Ca niște ciungi, păduchii deprinși cu căptușeala.

Păcatele nis dîrze, mîhnirile — tiptile.
Îți recunoști rușinea și patima cu greu.
Stăruitor la ele teîntorci, deși mereu
Cu dorul pocăinții, ștergîndu-ți lacrimile.

Încolăcit în perini, Satan divinizat
Îți farmecă gîndirea și o leagănă, isteț;
Iar al voinței tale metal de mare preț
Se risipește în boarea ce o iscă Necuratul.

În mîna lui stă jocul de fire ce ne poartă.
Dezgustul, tina, crima, mocirla ne atrag.
De lad, pe brînci, tu, zilnic, teînapropii cu un prag,
Voios în beznă mare deîmpuțiciune moartă.

Sărac, stricat, copilul cu o babă seîmpăreche,
Și, morfolită, țîța i o roadeîndeajuns.
Noi, ca și el, răpirăm plăcerileîntîrîscuns,
Storcîndu-le de o mîzgă de portocală veche.

Un stup adînc de demoni ne colcăie în simțire,
Ca într-un ciubăr o lume de mușiți și limbrici,
Și în noi pătrunde necetul, val nevăzut și nici
Nebănuț, o moarte ce adie în vînt subțire.

Și dacă siluirea, otrava, steagul, focul,
Cuțitul încă semnul brodat nu și l-au pus
În țesătura unui destin prost și supus —
E nedestoinicie de a înfrunta norocul.

Dar printre șerpi, pantere și âcșile sihaștre,
De la maimuțe, scorpui și pînă la cășea,
Urlînd în îmbulzeală, grămadă, la zăbrea,
În cușca ticăloasă a viciilor noastre,

Jivina cea mai hîdă, mai rea și mai spurcată
E alta. Geme mută, pășește măsurat.
Ar înghiți pămîntul întreg într-un căscat
Și ar sfărîma Tăria scrișnînd-o dintr-o dată.

Urîtul! — Ochii și turburi de plînsul nevoiaș
Visează tainic ruguri, săcui, spînzurători.
Voi îl cunoașteți bine pe acest călău gingaș,
Voi, frații mei, voi, sèmeni, fățarnici cititori.

BINECUVÎNTARE

Cînd printr-o hotărîre a voilor din Slavă
Veni pe lume ființa psalmistului firavă,
Lăuza, nspăimîntată și blestemînduși ceasul,
Cu pumnii strînși la ceruri își varsă tot necazul.

— «Cum nu mi secași, Tu, sîinii, ca să rămîie sterpi!
Și nu colți mai bine în ei un cuib de șerpi!
Afurisită fie ispita trecătoare
Din noaptea cînd fui prinsă furiș de cingătoare.

Că mai ales din lume femeie de rușine,
Să i fie scîrbă tocmai bărbatului de mine,
Nu pot lepădătura s-o zvîrl măcar în foc,
Ca un bilet de seară, ascuns, strîns glomotoc,

Aceeaș ură, însă, cu care mai hulit,
Voi pune-o să mi răzbune greșeala înzecit.
Spurcată buruiiană, ieșită la lumină,
Îți voi usca lăstarul bolnăv, din rădăcină! »

Și spumegînduși fierea, și împrôșcînd veninul,
Și neputînd pricepe cea întocmit destinul,
Ea singură ațîță rugul nestins, de munci,
Păstrat, în lad, pedeapsă uciderii de prunci.

Păzit din Cer, ca bezna de jos să nu-l mânjească,
Dezmoștenitul simte beția îngerească,
Și'n tot ce-i gustă limba, în tot ce-i soarbe gura,
Sfântit e dumicalul și sfântă băutura.

Se zbenguie cu luna, vorbindu-i și cîntînd,
Însuflețit de pilda Golgotei pe pămînt,
Și Sfîntul Duh, ce-i poartă tot pasul și-l îmbie,
Că-l vede vesel, plînge, ca pasărea zglobie.

Cine-i e drag se teme de el, și fiecare,
Jignit de liniștita-i cu sine împăcare,
Și căutînd să-l cruțe și să îl uite, parcă,
Răbdarea cu cruzime sălbatecă i-o ncearcă.

Cu pînea lui cinstită și vinul din pahar
Amestecă cenușe și un scuipat murdar,
Fățarnicia-i face s-arunce tot ce-atinge.
Un ins îl dă în lături, și altul îl împinge.

Femeia lui îl face-n răspîntii de ocară:
— « Fiindcă mi se închină, și-i sînt ca o comoară,
Îmi voi încinge fruntea, ca idolii, cu laur,
Căci vreau să-mi umple poala, silit, cu sălbi de aur.

Și beată de tămîie, de smirnă și căldură,
De sațiu, de metanii, de fum, de băutură,
Voi ști să iau și locul, de la bărbatul meu,
Batjocorit, al celui ce-i este Dumnezeu.

Și cînd voi fi de gluma și jocul meu sătulă,
În mîna mea gingășă putere e destulă.
Voi pune-o apăsată pe piept și, cu cinci unghii,
Drept, înima, n cinci locuri, prin coaste i-o înjunghii.

Ca pe un pui de mierlă ce ncepe să se zbată,
Voi zmulge-o dinlăuntru, din piept, însîngerată,
Și, ca să-i dau o cină mai bună, mai aleasă,
Voi arunca-o vie cățelului sub masă. »

Spre cer, unde zărește un jilt și o minune,
Psalmistul își ridică smerita rugăciune,
Și lungă scăpărare a nimbului rotund
Priveliștile lumii dușmane i le ascund.

— « Blagoslovit fii, Doamne, că este cu putință
Un leac de curățire adînc, prin suferință,
Și că această dulce, curată doctorie
Ne dă învrednicirea la sfînta bucurie.

Eu știu că îl așteaptă în văile senine,
În rînd cu heruvimii preafericîți, la tine,
Pe cîntăreț o strană la veșnicul ospăț,
Al cetelor de îngeri, și caut să mă nvăț.

Știu că durerea este cea mai înaltă treaptă
Spre care nici țărîna, nici omul nu se ndreaptă,
Și că mpletind cununa mea nouă, tu mă legi
Să birui lumea toată și timpurile ntregi.

Podoabele cu pietre de preț și cu metale,
 Lucrate-n giuvaere de chiar mîinile tale,
 N-ai de ajuns cereștei aprinse diademe,
 Strălucitoare-n timpul de peste om și vreme.

Căci numai din lumină și rouă s-a făcut,
 Din razele din vatra de zări de la-nceput,
 Față de care ochii nesemuți, ce mor,
 Sînt cioburi de oglindă, în frumusețea lor.

ALBATROSUL

Ca să petreacă, după un obicei al lor,
 Corăbierii mării prind albatroși din zbor.
 Acești giganți ai zării, cu penele de săbii,
 Copilăroși, în stoluri se țin după corăbii.

Răpit abia din Slavă și pus să umble, jos,
 Arhanghelul Tăriei stîngaci e și sfios.
 Aripile-i atîrnă, și-i zac, și nu-i ajung,
 Ca mînecele goale, din umeri, unui ciung.

Ce bleg e caraghiosul ceresc și ce schilod,
 Batjocură de glumă și rîs pentru norod!
 Un om în plisc luleaua i-o vîră și-l îngîină,
 Împiedecat în straie, cum șchioapătă, pe-o rîină.

Poetul e de-o seamă cu pasărea frumoasă:
 Înfruntă vijelia și arcul, și nu-i pasă.
 Dar surghiunit cu chiot și singur în răstăriște,
 Aripa uriașă nu-l lasă să se miște.

PORNIRE-ÎN SUS

Deasupra, peste lacuri, peste prăpăstii sparte,
Și peste munți, și codri, și nori, și mai departe,
Și dincolo de soare, mai sus, din zbor în zbor,
De lunile-nstelate și de hotarul lor,

Sufletul mi se nălță ușor în dimineată,
Și ca înotătorul, când undele-l răsfăță,
Despică nesfârșirea pieptiș, ca un bărbat
Cuprins de bucuria beției și furat.

Ridică-te în Slava de aur, frățieare,
Și scaldă-te în albul văzduh de mprospătare,
Și soarbe din răcoarea ținuturilor reci
Văpaia risipită prin care sprinten treci.

Din chinul întristării, urâtului, mîhnirii,
Împovărat de ceasul de-acum și al amintirii,
Eu pizmuiesc pe omul ce-și rupe din călcîi
Pămîntul, ca să jungă în ceruri cel dintîi;

Pe cel cu gânduri zvelte, ca niște ciocîrlii
Ce-și iau în zori avîntul din scorburi spre Tării,
El înțelege graiul și glasul, pe tăcute,
Al florilor deschise și al lucrurilor mute.

RĂSPUNSURI

Ca un altar, făptura te-aude și te-mbie:
Belșuguri de izvoade și semne-n piatră vie
Te-ndeamnă cu murmur de voci nedeslușite
Și, neștiute, totuș îți par obișnuite.

Dar strînse prin ciudatul descîntec ce le-mbină,
Ca ziua cu ntunerice și noaptea cu lumină,
Ca niște șoapte stranii, stînghere, ce se țes,
Miresme, sunet, fețe, din veac sau înțeles.

Sînt unele miresme mai proaspete ca pruncii,
Mai dulci decît cimpoiul, mai verzi ca iarba luncii,
Și altele, trîndăve, trufașe și cumplite,
Cu izbucnirea mare a undei nesfârșite,

Ca smirna, moscul, ambra, tămîia, dezlegare
Dînd simțului să cînte, și gîndului să zboare.

MI ADUC AMINTE TIMPUL. . .

Mi aduc aminte timpul cînd seminția lui
Umbla pe lume goală, ca albele statui.
Părechile cinstite, cu frunțile senine,
Se mbrățișau la soare, și nu era rușine.
Curata sănătate, ca fluturii și crinii,
Nu se sfîia de văzul și atingerea luminii.
Nici muma, mbelșugată ca strugurii pe rod,
Nu și sugruma copiii în pîntece, din plod.
Lupoaică, bucurată să i joace și aște,
Ea și adăpa, în poală, popoarele la țite.
Omul putea fi mîndru de sine, să se vadă
Pe atîta frumusețe stăpîn fără tăgadă,
Cînd poamele pietroase, cu carnea tare, toate
Voiau a fi furate, cuprinse și mușcate.

Ai căuta acumă părechile acelea,
Să nu și îmbrace trupul, să nu și ascundă pielea.
Te trece groaza. Rece, o negură te îngheață.
Stai cu momîia în față, gătită, o paiată.
Atîrnă dintr'un umăr o arătare strîmbă,
Pornesc dintr'o cocoșe și n șolduri se scîlîmbă.
Strigoi uscați și stîrvuri corcice ntre măscări
De coapse ncovoiate și frînte din spinări.
Un Dumnezeu al scîrbei și mare temnicer
Lea pus de mici o fașe și scutece de fier.

Noi frumuseți, de noapte, pe timpuri neștiute,
Se zbat în umbra zilei de acū, să ne sărute.
Obraji mîncăți de o bubă ascunsă, moștenită,
Măduva vătămată, scînteia ofilită,
Păcate necitite și rîvne ticăloase,
Tot frumuseți corcice de putredele oase.
E născocirea noastră, chircită și bolnăvă.

Să închinăm prinosul ei fără de zăbavă
Omului vechi și vremii de mare sănătate
Și tinereții celei de a pururi preacurate,
Cu ochii cum îi unda de limpede, și care
Împrospătează viața cu murmur și răcoare,
Cu fragede miresme, și darnică n neștire,
Ca pasărea, ca floarea, ca vîntul cel subțire.

MUZA BOLNAVĂ

În zori, deabia trezită, tu suferi, soră dragă,
Înfrișată încă de ce văzuși în vis,
De piept cu nebunia și spaima, noaptea întreagă,
Muncită pe nătură, ca într-un mormânt închis.

Cu ce fel de vedenii și arătări colindă
Făptura ta ușoară tărîmul adormit?
A fost un gol de neguri cu aburi de oglindă,
Și parcă visul nopții în el te-a prăvălit.

Aș vrea ca sănătatea mirîsului țărîni
Să-ți umple de dogoare și însuflețire sîni,
Și creștinescul sînge să-ți gîlgăie în călcîi.

Cu sunetele multe din graiul vechi, aș zice,
Împărechiate în ghierul lui Febus, cel dintîi,
Și într'al lui Pan, stăpînul belșugului de spice.

DUȘMANUL

Mi-e răscolită viața de neguri și furtună
Și rar a stat cu raza de soare împreună.
Lovită sau de fulger, bătută sau de ploi,
Grădina-i părăsită, și pomii mei sînt goi.

Ajuns în toamnă, poate să-mi pară timpul bun,
Ca să mă duc cu grebla pămîntul să-l adun,
Împrăștiat departe de florile alese,
Și să întocmesc grădina la loc, precum fuse.

Dar cine știe dacă răsădele visate
Vor mai găsi prin huma grădinii dezgropate
Cu ce să dea tulpina, bobocii sau verdeța?
Vai, vremea ne mănîncă pe nesimțite viața!

Dușmanul care-o roade, din țandără, din moaște,
Din vlagă risipită trăiește și renaște!

O MORTĂCIUNE

În ziua ceea blîndă, de primăvară'n floare,
Îți mai aduci aminte ce-a fost și ce-am văzut?
În drum, de-a curmezișul, zăcea mustind la soare
O mortăciune lungă'ntr'un zîmrc de cheag stătut.

Lovită ca de-o streche, călcată de dogoare,
Cu pulpele deschise și'n cînsă de călduri,
Își desfăcea agale, și cu nerușinare,
Și împuțit un pîntec scăldat de vărsături.

Arșița tăbărise năvalnic pe puroaie,
Să le răscoacă bine și, gata la soroc,
Să'nnapoieze vieții, acum, din măruntaie,
Mai mult decît strînsese ea'n vreme la un loc.

Și se uita și cerul cum fosta lui făptură
Dospea din mădulare'n cuprinsul lui senin
Și da pe dinafară din ea ca o fiertură,
Duhnind atît de tare, că ne-a venit leșin.

Un roi de muște negre urzea'mprejur o plasă,
Și colcăia'ntr-o șale o mîzgă, roi de roi,
Amestecat cu mușiți și cu scursoarea grasă
În clocote mocnite de zmoală și noroi.

Și totul laolaltă, tîrît în frămîntare,
Creștea, scădea în valuri, stîrnit sau potolit,
De sar fi zis că hoitul, trezit de o chemare,
Învie să trăiască mai tare și'n sutit.

De-abia o schiță ștearsă, ca o nedumerire,
Tiparele pierindui, rămase din tipar,
Reîntregit aproape mai mult din amintire,
Ca'n lucrul zugrăvelii, al unui iconar.

Dintre ciulini și bozii, ascunsă, o cățea
Ne urmărea să trecem de maldărul de oase,
Pîndind o clipă'n care să ia din nou putea
Bucata sfîșiată pe care o lăsase.

— « La rîndul tău, vezi bine, și tu vei fi la fel
cu ele,
Cu leșul, cu duhoarea, cu drojdiile lui,
Luceafărul și visul nefericirii mele,
Aleanul meu și leacul pe care mi-l dădui.

Aidoma, fecioară gingașe și curată,
După citirea sfintei molitve de prohod,
Cînd ți'ai pierdut surîsul ceresc, nevinovată
Vei mucezi'ntr-o rîme și hoituri de norod.

Atunci, iubito, spunei și viermelui tău, care
Te va mușca de buze cu cîte-o sărutare,
Că mi-au rămas păstrate, din tot ce mi'ai adus,
Lumina frumuseții și-obîrșia de sus.»

FABULE

PREFAȚĂ

*Fabulă se cheamă vechea corcitură
Dintre pilda bună și caricatură.
O minciună blîndă în care se prefac
Hazarile snoavei scurte în bobîrnac.
Încă de pe vremea robului Esop,
Nu a fost încercată fără tîlc și scop,
Și întotdeauna, de la el încoace,
Ea în loc de oameni pune dobitoace.
Le dă grai și slavă, și dregătorii,
Ca într'un basm anume scris pentru copii,
Arătînd că vite, fiare, tîrîtoare
Se mrudesc cu omul, mai cu fiecare;
Căși fățărnicie și între animale:
— « Sînt al Dumneavoastră, sluga Dumitale ».*

*Din poezii droaie, neaoși sau străini,
Fabuliștii în lumea toată sînt puțini.
Ca să dai de dînșii, trebuie să sări
Peste cîte două, trei și nouă țări,
Și atunci, fumîndu-și pipa și tutunul,
Într'un colț de lume dai de abia de unul.
Genul, cum se zice, e rar și greu, și cere
O întorsătură în punctul de vedere,
Și prin glumă crudă, spre deosebire,
Fabula și petrece firul ei subțire.
Numărînd pe nume, fabuliștii nu s
Decît cinci sau șase, și Krîlov e rus.*

Îi lipsesc o foaie cărții, la cotor,
Ca o lămurire de traducător:
Căci originalul nefiind de față,
Parcă trebuința cere o prefață.
Tîlmăcireaș versuri, carte de pe carte,
Ca un rînd de nasturi și mărgelile sparte,
Scoase din săltarul lexicului gros:
Fără gînd, cuvîntul trece găunos,
Ca de-a lungul unei sîrme sau vergele
Cheia fără broască, șirul de inele;
Gîndul, ca un suflet, i-a pierit și, moartă,
Vorba stă căscată în stihuri, ca o poartă
Dată de părete într-un fum de ceață:
Nici că se zărește fosta mogîldeață.
Pline în limba mîntuă, goale în limba nouă,
Vorbeleș ca niște coji, în coș, de ouă.
Luat pe ac, cuvîntul puricat în dește,
Nu se mai lovește, nu se potrivește.
Gîndul pe de lături lunecă, și iese
Altul înțelesul celor înțelese.

Nevoind să fie treaba în zadar,
Am lăsat deoparte vorbele, așadar,
Și am pornit din gîndul care le-a mînat;
Orice gînd semnecheie într-un cerc ori un pătrat
Și ghicești îndată ce începi să-l spui
Pînă unde duce mărginirea lui.
Deci, lăsînd să zacă vorba cît mai des,
Am umblat cu plodul ei și l-am ales.
Cîntorul cărții i îndemnat să cate
Unde bate miezul și unde nu mai bate.

LINGUȘITORUL

Lingușitorul, cum se cheamă,
Va zice: — « N-ai băgat de seamă
Că toți se uită numai la Mată?
Ieri se găseau strînși undeva
Vreo treizeci și ceva de inși
Din cei mai însemnați și mai distinși.
Venise vorba că se întrebară
Cine-i mai demn de cea mai mare cinste-n țară. . .
Nici nu-ți închipui cîtă prețuire
Îți dau, — nu ei, cîntreaga omenire. »

Aveai pe mîneacă un fulg închipuit:
Ți-l ia, cu vicleșug și-n pipăit,
Și dacă scama, cu adevărat,
Rămîne-n barbă de la pieptănat,
Șiret îți spune: — « Vai, cum ai albit,
De-o zi, de cînd nu ne-am mai întîlnit! »
Ori, altădată: — « Nu mă mir
Că nu ai alb în păr, văd, nici un fir ».

Dacă vorbești, el face semn și cere
Celor de față, tuturor, tăcere.
După ce spui ce-ai fi avut de spus,
Din locul lui îl vezi că sare-n sus,

Aprobă zgomotos, aplaudă,
Se gudură, te laudă:
De la nceputul lumii, ar vrea să știe, cine
A mai putut grăi ca tine?

Te duci să-ți cumperi o încălțăminte,
El teonsoțește: — « Ține minte
Că nicăieri n-ai să găsești sandale
Frumoase ca piciorul Dumitale ».

— « Nu ți-e prea cald? Nu ți-e prea rece? »
Îți face loc, te ține, te petrece...
În fel și fel de chipuri
Te-nvăluie cu ciripiri și cu tertipuri.
Fă-ți gluma cât mai proastă: el e gata,
Și-ți dă cu hohotul de râs răsplata.
Își roade pumnul: parcă-i vine
Să moară de plăcere și rușine.

La masă nu mai poate
De vinul bun, de felurile de bucate.
Mărturisește: — « Praznic mai bogat
Și mai gustos nici nu s-a mai mâncat ».
Îți tot vorbește, numai pe șoptite,
Parcă-ar vorbi de lucruri tănuite,
La care ceilalți oaspeți nu au drept.
Duce la gură mâna și la piept
Și-n toate felurile se preface.

Dar Dumitale tocmai asta-ți place.

BROASCA ȘI VACA

Broasca mică și zevzeacă
A zărit păscînd o vacă.
Și uimită de mirare
Că o vede așa de mare,
S-a întrebat cum a făcut
Gogeamitea de-a crescut.
— « Știu eu bine, zice, las', că...
Parcă vaca nu-i tot broască?
M-am gîndit și am aflat:
S-a silit și s-a umflat!
Eu mă jur pe cîntea mea
Să mă fac taman cît ea.
O ajung, ba o și întrec!
De n-o fi cum vreau, mă'n nec. »

Așezată'n patru labe,
Între tinere și babe,
A întrebat dacă'mprejur
Este loc și mal destul,
De nu-i cerul prea aproape,
Cum sticlește dintre ape,
Să nu-l ia, Doamne ferește,
În spinare cînd o crește.

Broaștele s-au adunat —
Stau turcește, ca la sfat;
Unele cun ghem în poală
Împletesc ciorapi de școală
Pentru dracii de brotaci,
Buni băieți, dar cam săraci,
Și un dar de primăvară
Pentru broasca profesoară.
Altele, din cîrd, mai mari,
Și-au fost pus și ochelari.
Ședeau rînduri, ca la teatru,
Vreo trei sute sau vreo patru,
Roată, strînse-n depărtare,
Broaște mici cu broasca mare,
Cu mînuși pînă la coate.
Numai trîntorii broscoi
Așteptau culcați pe spate-n
Leagăne de mîluri noi.

Broasca iar se lăuda:
— « În curînd mă veți vedea
Lată-n piept cît o saltea!
În pășunea verde, grasă,
Voi fi eu cea mai frumoasă!
Nu mai vreau din zmir să cînt,
Și mi fac case pe pămînt.
Dar mă leg să nu mă las:
Le clădesc cu turn și ceas.
Și pe toate-o să vămbuib:
O să vă trimit la cuib
Fel de fel de bunătați,
Să vă lingeați pe mustați.
Brînză proaspătă de vaci,
Cu smîntînă și colaci.
Dimineața, pe la șapte,
Vă trimit cafea cu lapte.

Că, de lapte, nu s ca vaca,
Să-l iei numai cu bîrdaca.
Nu știu de m-oi mulțumi
Cu zece vedre pe zi.
Sînteți gata? Eu sînt gata! »

En picioare toată ceata.

Din rărunchi și subsuori
S-a umflat de zece ori.
— « Am ajuns-o?... Da... surată? »
— « Nu... Mai umflă-te o dată! »
— « E destul? » iar a-ntrebat,
După ce s-a mai umflat.
— « Dragă, vai de maica mea,
Nu mai te-ncăpățîna,
— Zise sora ceealaltă. —
Stai frumos și las-o baltă. »
— « Nici măcar nu se cunoaște! »
A mai spus un pîlc de broaște,
Gospodine cu simțire.
— « Ba mai fac o opintire! »

Și cînd iar s-a opintit,
Broasca șubredă și mică
S-a umflat și a plesnit,
Și s-a spart ca o bășică.

Nu putea, copiii mei,
Să rămîie-n pielea ei?

COCOȘUL ȘI MĂRGĂRITARUL

Cocoșul, zgîriind în bălegar,
A dat de un mărgăritar,
Și-l duse la ceasornicar.
— « Se vede, — zise, — că-i un lucru rar
Pentru boierii buneiscuviințe.
Nu-mi dai pe el o mîină de semințe? »

LUPUL ȘI MIELUL

Cum se va faceîndată arătare,
Dreptatea e de partea celui din doi mai tare.

Un miel se adăpa din unda lină,
Amestecată cu lumină.
Un lup flămînd sau poate și sătul
(Ajunge să fii lup, și-i prea destul)
A speriat pe bietul miel,
Pocînduse la față și răcnind la el:
— « Cum îndrăznești să turburi apa mea?
(Ca și cum apa de băut a lui erea.)
De-atîta neiertată îndrăzneală,
Vei da îndată socoteală! »

Find mielul crud, nepriceput la toate
Temeiurile de proprietate,
El n-a luat seama, mai ales,
Din ce i-a spus, decît la ce-a-nțeles.
— « Măria Ta, — răspunse, — mi se pare
Că nu e loc de-atîta supărare.
Nu pot să-ți turbur apa, căci, mă rog frumos,
Eu mă găsesc pe malul ei mai jos.
De sus, de unde stai, pînă la mine,
Sînt zece stîinjeni și mai bine. »
— « O turburi! zbiară fiara. De altfel, am știut
Cînd m-ai bîrfîit anul trecut. »

— « Anul trecut nici nu eram născut.
Dovadă că mai sug la țîță. »
Răspunsul drept al mielului la țîță:
— « De n'ai fost tu, atuncea frate-tău
E cel ce m'a vorbit de rău. »
— « Frați n'am avut, nici n'am. »
— « Atunci vre unul ce ți-e neam. . .
De nici o trecere eu nu m'am bucurat
La voi, la tîrlă, la ciobani și'n sat.
Puterea mea jignită, prin urmare,
Îmi cere răzbunare. »

Și fără altă judecată
Șfîșie lupul mielul la apa tremurată.

MUSCA ȘI CALEAȘCA

Pe la dealul jumătate,
Caii, frînți de greutate,
Și caleașca s'au oprit.
Drumuri greu și povîrnit,
Surugiu-i obosit,
Biciul nu e de folos.
Călătorii se dau jos,
Ca să facă mai ușoară,
Cu opt pîntece, o povară
Ce crescuse
Cu dăsagi și catrafuse.
Lumea, popa și o nevestă
Stau acum în praf și adastă
Să urce droaga la coastă.
O arșiță de cuptor
Arde vlaga tuturor,
Și, de sete,
Limba-n dinți, ca un scaiete,
Se răscoace și se uscă.

Dar s'a și ivit o muscă.
— « Roiul meu juca în soare, —
Zise, — strîns la o gustare.
Și văzînd cîtă viați dat
Multă bătaie de cap,

Mi-am zis că ar fi păcat
Să nu viu și să vă scap
De sudori și de căldură
Și din mare ncurcătură.
Hai, cu mâinile, cu gura,
Să urnim din loc trăsura.
Puneți umărul odată
Cîte doi și trei la roată.
Nimeni să nu stea din muncă
Pînă ce nu dau poruncă. »

— « Eu te-aș întreba ceva, —
Zise unul, careva, —
Ce rost ai domnia ta? »

Zise musca: — « Miră tare
Așa soi de înfruntare,
Cînd cu atîta bunătate
Îmi iau drept de nîfietate.

Pîntecoși ca niște ploști,
Voi ședeți ca niște proști,
N-aveți cine să vă nvețe.
Vă dau ghiers eu, și povețe,
Și în loc să mulțumiți
Iată ce fel mă primiți.
Să nu mă apuce mila,
Că fac binele cu sila?! »

Musca trage rotogoale,
Bizîie și dă tîrcoale,
Nimeni nu o mai întreabă
Ce și cum se află în treabă.

Musca, în coada calului,
Iese în vîrful dealului.

Cînd caleașca fuse sus,
Musca zise: — « Ce v-am spus?
N-ajungeați voi fără mine
Nici o dată în deal cu bine. »

Popa zise: — « Se prea poate
Musca să aibă dreptate.
A vroit să ajungă ea
Findcă zborul n-o ținea
Ca să se ridice sus
Și-a știut unde s-a pus.
Totul e să înțelegeți
Locul cum să țîl alegeți. »

ALBINELE ȘI TĂUNII

Fără nălcire și zăbavă,
Cunoști pe meșter la ispravă.

Un fagure de miere, găsit în pomi de unii,
Veniră să li-l ceară, cu drepturi, bărzăunii
Și să li-l ia de-a binele.
Se împotriviră însă cu ghimpii lor albinele.

Aleasă fu o viespe să judece, așadară,
Al cui e giuvaerul de miere și de ceară,
Cu martori de tot soiul, care au jurat și au spus
Cum au văzut că roiuri zburau în jos și în sus,
Că niște gîze slabe, cu aripile sure,
Munceau din zori în noapte prin scorburi,
în pădure.

Dar drepturile totuș stăteau nelămurite,
Căci muștele între ele păreau asemuite.
Furnicile, întrebate, n-au fost nici ele în stare
Să dea o lămurire atothotărtoare.
— « Mă rog, de ce atîtea palavre și cuvinte?
Zise o albină mai cu minte.
De șase luni de zile trăgăniți. Mie frică,
De atîta amînare, că fagurii se strică.

E timp ca judecata să judece degrabă,
Pe cînd ea tot ascultă, gîndește și întreabă.
Ce mai încoa și ncolo? Să ținem o prinsoare:
Puneți-ne împreună la lucru, cît e soare,
Și noi, și bărzăunii vom face aci, de față,
O ceară cu dulceață,
Un fagure cu miere. »
Albinele dădură un mîrmur de putere.
Tăunii șovăiră, tăcuți, și se arătară
Neputincioși să-njghebe și lacrima de miere,
Și horbota de ceară.
Iar fagurele gîngaș, furat din buduroi,
Li-l dete judecata albinei înapoi.

PURICELE

Un purice pişca un om din caleafară
 Şi-l băşică, pitit în subsuoară.
 Şi-a scos mereu cămaşa. De prisos
 A dat-o şi pe faţă şi pe dos,
 Şi-a puricat-oncet, din loc în loc.
 Că-i şi venea să şi-o arunce-n foc;
 Cum se-ntindea şi aţipea culcat,
 Îl întorcea şi puricele-n pat.

— «Doamne din ceruri, rău mă mai mănîncă!
 Cum îl mai rabdă-nţelepciunea ta adîncă?
 Stîrpeşte-i, — zise, — spiţa blestemată
 Şi lasă-mă să dorm şi eu odată.»

Ca să strivesc un purice, şi eu
 Cer ajutor la bunul Dumnezeu,
 Căci alta nu e de făcut.
 Cum să te lupţi, şi-n zale şi în scut,
 Cu puricele nevăzut,
 Şi căruia, călare sau pe targă,
 Nempiedecat să mişune, să meargă,
 Hrănit, oriunde te-ar fi mpuns,
 Nu-i pute locu-n care stă ascuns?

STĂPÎNUL ŞI MĂGARUL

Unchiaşul călare trecînd, pe măgar,
 Dădu de-o păşune-aşadar,
 Frumoasă şi gospodărească,
 Şi-i dete măgarului drumul să pască.
 Începe să zburde măgarul
 Prin iarba ca măgăritarul.
 Se scaldă, se-ntoarce pe şale,
 Nu-i vine să şadă şi nici să se scoale,
 Se culcă, se-ndoaie pe brînci,
 Să tot te întinzi şi tot să mănînci.
 Dar iată, se-arată stăpînul
 A cui e păşunea şi finul.
 — «S-o ştergem! îi strigă unchiaşul,
 Că vine vrăjmaşul.»
 — «De ce? Că te temi să mă ia?
 Ți-e milă de spinarea mea?
 Te-apucă părerea de rău
 Că noi mai fi măgarul tău?
 Că nu o să-mi puie samar îndoit,
 Că n-o să mai fiu răsplătit
 Şi răsfătat atîta
 Cu parul şi bîta?
 De ce te mîhneşti?»

Nu-i vorba, bădie, al cui măgar ești,
Al tău ori al lui,
Să nu fii, e vorba, măgar nimănu.
Că-i unul sau altul, că-i Stan ori că-i Bran,
Oricare stăpîn ție dușman.

ȘARLATANUL

De cînd se trec pe lume anii
Nu au lipsit, știut e, șarlatanii;
Ba spița lor împuie din belșug
Dascăli dibaci și tari în meșteșug.

Unul din ei se lăuda odată,
Meșter în tîlc și-n vorba strecurată,
Că e destoinic, nu numai pe mut
Să-l facă să grăiască și limbut,
Dar că dă ghiers de oameni și la vite,
Chiar dobitoacelor nepotcovite.
Spunea: — « Eu fac, de vreți să măscultați,
Cătirii profesdri și advocați ».
Se lăuda așa, nerușinatul,
În tîrg, de-a lungul și de-a latul.

Aflînd și prințul, prin boieri,
Cîte priceperi avea el și ce puteri,
Dete porunci să vie la palat,
Să afle ce-i din spusa lor adevărat.
Și el veni cu chivără și nzorzonat.
— « Am un măgar în grajd, o frumusețe,
Și-ar vrea vorbirea-tortochiată s-o învețe,
Săajungă și el orator. »
— « Nimic, răspunse șarlatanul, mai ușor! »

De cheltuieli ca să-i ajungă,
Prințul îi dăte aur mult, o pungă,
Căabia în zece ani avea să fie
Burduf, școlarul, de filosofie.
Curtenii-i zic: — « Să bagi de seamă,
Domnule Nuștiucumtecheamă.
Cu prințul nu-i de joacă, și te-așteaptă
Pedeapsă aspră, însă dreaptă.
Să nu dai greș, că spînzură în piață
Momiia leșului matală de paiată.
Nu te băga, de nu te simți în stare
Să faci un doctor cu patru picioare. »

Meșterul zise: — « Vom vedea.
În zece ani dă ortul popii careva,
Din trei cîți sîntem, țineți minte bine,
Măgarul, prințul și cu mine. »

LUPUL CIOBAN

Un lup mîncase, cu încetul,
Din turmă miei ei tot anul
Și se crezù deștept, șiretul,
Să facă-apoi și pe ciobanul.

Și-a pus opinci, ițari, cojoc,
Și-n bete fluierul de soc,
Și, meșter nentrecurt în dibăcie,
Ar fi fost parcă ispitit să scrie
Cu slove roșii, de țidulă:
« Eu sînt ciobanul vostru », pe căciulă.

Se-apropie de staul și cioban,
Care dormea cu capul pe buștean.
Dormeau și cîinii, și dormea
Turma, și ea.

Fățarnicul, crezînd să-nșele
Îndeosebi pe mielușele,
Adaose la port și glasul.

Năduce însă anul ce aduce ceasul,
Și s'a stricat dintr-o greșeală
Ontreagă bună socoteală.

Căci ghiersul lui trezi ciobanul,
Dulăii, turma, toroipanul.
Biet măscăriciul, încurcat în straie,
Nu mai putu să scape de bătaie.

De-ai lua-o, javră, iute sau domol,
Tot, într-o zi, te dai de gol.

COARNELE CERBULUI

Se oglindea un cerb în iaz,
Înfumurat, dar cu necaz.
La niște coarne mîndre și mărețe
Răspund niște picioare, niște bețe.
Ce cap și ce copită!
Împărechiera e nepotrivită.

Sus, ramurile se lovesc de cer și curcubeie,
Și, dedesubt, de-abia niște crîmpeie
Cu pasul strîmb, pe vîrfuri, și sucit.
«Tare's frumos, — își zice, — dar tare's și
pocit.»

Vorbind așa, cu vorbe ca și noi,
L-a pus pe cerb pe fugă un copoi,
Și ca să scape teafăr, el, ușure,
A nimerit de-a dreptul în pădure.
Acolo, coarnele-l încurcă,
Ori își scoboară capul, ori și-l urcă,
O ramură de corn în cîte-o cracă
Împiedecînd picioarele să treacă.
Coroana lui bogată, răzbind prin cîteșicite,
L-o scapă de primejdii picioarele urîte.

Atunci se dumirește și-nțelege
Cît îl slujesc podoabele de rege.

MĂGARUL ȘI CÎINELE

Măgarul blînd și cîinele la fel
Mergeau la drum, măgar lîngă cățel,
Și cu stăpînul după ei,
Tăcuți cîteșitrei.
Stăpînul adormi într'un imaș.
Păștea măgarul drăgălaș.
Murind de foame, cîinele îi spuse:
— « Ai o dăsață printre catrafuse.
Apleacă-te nițel pînă la cîine,
Să ia și el un drob de pîine. »

Măgarul, socotind c-ar pierde
O gură de pășune verde,
Rămase surd, și doar întru tîrziu
Dete răspuns: — « Așteaptă-mă că viu.
Și așteaptă și jupînul să se scoale,
Și intrîndată-n drepturile tale.
Are să-ți dea tainul cuvenit.
Nu te grăbi: nici eu nu sînt grăbit. »

Dar nu știu cum ieși ca din pămînt
Un lup, și el flămînd.
Măgarul cheamă cîinele într'ajutor.
— « Fii, dragul meu, mai înțeleghător,
Zise Grivei, și nu te turbura,
Pîn' ce stăpîn' tu nu s-o deștepta.

Nu te grăbi: nici eu nu sînt grăbit.
Duminică deabia te-au potcovit.
Ai, slavă cerului, potcoave noi.
Dă și tu cu copitele de dinapoi. »

A dat? N-a dat?
Nu mai cutez să spui ce s-a nîmplat.

ȘOBOLANUL CUVIOS

Un șobolan scîrbit de lume —
Nu-l știu pe nume,
Dar laș cunoaște, dacă laș vedea,
Ori după grai, ori pe giubea —
Într-o ntristată după prînză
S-a nstrăinat, ascuns într-un burduf de brînză.
Smerit, călugărit,
Și cu canonul lui de schit,
Nu-i mai lipsea nefericitului nimic:
S-a îngurășat și s-a făcut voinic.
Căci Dumnezeu e milostiv cu cei
Ce se ngrijesc de pielea de pe ei.

Odată, apăsăți de un năduf,
Trei șobolani veniră la ușă, la burduf.
Vestita capitală a patriei, Chițcanii,
Ompresuraseră dușmanii:
Pisicile și cotoșmanii;
Și deputații ei mergeau din țară'n țară
Să capete ajutoare din afară,
Cerînd cîte ceva, cîte puțin,
Cît inima-l mai lasă pe creștin.
— « Dragilor, — zise către acești, —
Nu mai slujesc la cele pămîntești.
Ce poate face un sărman
De pustnic, dacar fi și șobolan?

O să mă rog lui Dumnezeu
Dintru adîncul sufletului meu
Să vă ajute, să vă dea izbîndă,
Și poate să aveți noroc. »

Sfîntul, mîhnit, cu voce blîndă,
Închise bine ușa burdufului, la loc.

BROASCA, TESTOASĂ ȘI IEPURELE

Pentru scurtare, în povestirea mea,
Broaștei, testoase o să-i zicem Ea,
Și iepurele — El se va chema.
Încolo, tîlcul ei cu cel din cărți e cam la fel.

Ea puse rămășag cu El:
— « Vrei să te iei la întrecere cu mine?
Măș prinde că te bat, vecine! »

Îi spuse Ea. Răspunde El: — « Testoasă,
Ce, nu ești sănătoasă?
Cu mine tocmai tu te pui? »
Dar Ea răspunde la înfruntarea lui:
— « Cu toate astea, țin prinsoare! »

El se nvol, jignit, și fiecare
Lăsă zălog la o răchită verde
Cîștigul cel va pierde cine pierde.
Pe noi nu ne privește cum s-au înțeleș
Și ce judecător a fost ales.

Iute cum e, și sprinten, El
Din patru fugi ar fi ajuns la țel.
Dar îi e scîrbă de-a porni cu Ea la rînd
Și-a cîștiga prinsoarea prea curînd.
Miroase iarba, roade. Treapta lui îi cere
Să nceapă cu întîrziere.

Ea și vede, liniștită, de drumul din nucet
Și se grăbește încet, încet.
Disprețuind prinsoarea, El se joacă.
Dar cînd a mai rămas de străbătut oleacă,
Iată că și El pleacă.
Pornește ca săgeata.

La ce folos! Prinsoarea lor e gata!
Căci fără ca povestea mea să mintă,
Ea și ajunsese cea dintîi la țintă.
Testoasa zise: — « Cessar fi, frățioare,
De ai mai căra și-o casă tu în spinare? »

STEJARUL ȘI GHINDA

Un grădinar, mirat din cale-afară
Că pepenele crește-n vrej ca pe o sfoară,
Zicea că Dumnezeu, fără-ndoială,
S-a înșelat la socoteală
Cînd zămislise lumea și pe om.

« În locul lui, eu l-aș fi pus în pom.
Cea-n copaci frumos ce iar mai sta:
Copacul mare, poama tot așa!
Nu s-a gîndit Cel veșnic ca, măcar,
Să-ntrebe-n treacăt și un grădinar.
De nențeles, o ghindă cît un degetar
Să se răsfețe tocmai în stejar,
Și pepenii, săracii, aninați de-o vînă,
De-a bușile să se tîrască prin țărînă.
E o scăpare mare din vedere,
Și-mi pare rău că n-am nici o putere! »
Își zise grădinarul înțelept,
Mîhnit că e și om deștept.
Că, ntr-adevăr, n-ai mai da gîndul pace,
Văzînd că ce nu trebuie se face.

Atunci, se-ntinde subț stejar și doarme dus.
O ghindă s-a desprins de sus

Și l-a lovit în nas, ca dracul.
Nemulțumitul înțelese bobîrnacul.
Frecîndu-și locul nimerit în vis:
« Bine că n-a fost pepene! » și-a zis.

VULPEA ȘI STRUGURII

Pribeagă și lihnită de foame, dă de-o vie
Cu niște struguri rumeni, frumoși, de razachie.
Ciorchiniis plini, și vulpea, de sine înțeleș,
Ar fi mâncat cu poftă și nici n-ar fi ales.

Dar, laîndemîna labei, oîmpiedecă s-ajungă
Pînă la ei zăbreaua ulucilor prea lungă
Și ghimpîiî care gardul e prins și împletit.
Ciorchineleî aproape de bot. S-a tot sucit,
S-a ridicat, seînteapă șiî lasă gura apă.
« Ce struguri verzi și acri! oftează. Nuîs de teapă
Șiîs prea cruzi. Mie gustul ceîmi placeî
de stafidă.
Nuîmi strepezesc eu dinții cuîaceastă aguridă. »

CÎINELE ȘI UMBRA

În lumea noastră ce ni se năzare
Ne poate amăgi pe fiecare,
Dar căpiații și nebunii umblă
După nălucă, după umbră.
Ei neîamintesc, cu scop sau fără scop,
De cîinele strămoșului Esop.

Trecînd pe punte, nu știu ce miròs
L-a păcălit să caute în jos.
Ori boieresc, ori cîine de la tîrlă,
El se uita tot într-o gîrlă
Și, de boier ori de cioban,
Ducea în dinți tot un ciolan.

Dar umbraîî rîu l-a ispitit
Cu alt ciolan, mai mare șiîntreit.
Vrînd săî apuce, se aruncăîî apă,
Pe cînd ciolanul bun din gurăîî scapă.
Era cît pe aci să se șiînece
În apă goală, turbure și rece;
Șiîabia ieșînd la mal, sărmanul,
Pierduseîî iaz și umbra, și ciolanul.

Ca nvățătură, să rămînă
Proverbul înțeleptului plugar:
Nu da, băiete, vrabia din mînă
Pe cioara, zic, din par.

CORBUL ȘI VULPEA

Cumătrul corb ținea-n plisc o bucată
De cașcaval, furată.
Cumătra vulpe, trasă de miròs,
Vorbi cu el de subt copac, de jos:
— « Măria Ta, — îi zise, — să trăiești!
Că tare mîndru și frumos mai ești.
De-ai fi la ghiers cum te arăți la pene,
E lămurit, cu ochi și cu sprîncene,
Nu vreau să mint, dar nici nu vreau să neg,
Că ești minunea codrului întreg. »
El, măgulit de-această cuvîntare,
Voi să dovedească ce-i în stare:
Deschide pliscul, cașcavalul cade.
Vulpea îl ia și-i ține, cum se cade,
O altă cuvîntare: — « Domnul meu,
O să te nvăț acum ceva și eu.
Lingușitorii se înfruptă de la cei
Ce cască gura ascultînd la ei.
Lecția mea, văzuși, nu te-a costat
Decît un colcovan de caș furat. »

GREIERELE ȘI FURNICA

Și-a pierdut vara cîntînd.
Greierele, și, flămînd,
A văzut, așa, deodată,
Pornind viscolul să bată.

Nu se pomenea fărîmă
De gînganie sau rîmă;
Și nemaigăsind nimica,
Dete fuga mpleticit
La vecina lui, furnica.

Mușuroiul sta clădit,
Plin cu tot ce-ai fi rîvnit.
Magazia cu făină
Era subț o rădăcină;
Și, la rînd, în multe caturi,
Erau saci cu mei pe paturi.
Adunați într-o fridă,
Șimburi roșii de stafidă.
În dulap și-ntr-un sertar,
Mălai galben și zahăr.
Ouăle cu coaja mică
Erau ouă de furnică,
Căci cumetrele își fac
Prăjituri și cozonac.

Într-un beci închis cu scoabe,
Boloboace: struguri boabe.
Va să zică, un belșug
Rînduit cu meșteșug.

— « Mă rog, maică, dumitale,
Sînt în picioarele goale.
Am rupt opinci și obiele,
De calc de-a dreptul pe piele.
Straie, ce mai am pe mine,
De gol ce-s, mie și rușine.
Am rămas de capul meu,
Mă uitat și Dumnezeu. . .

Luat de vînt, tîrît de apă,
Plăpînd ca foaia de ceapă,
Încă de la arătură
N-am mai pus nimic în gură.
Să mă ierți, de nemîncare
S-a prins burta de spinare.
Uite ce țiuș fi cerut,
Niscai boabe de-mprumut. . .
Pînă pe la Mărțișor. . .
Vreau să rabd, dar să nu mor.
Și mă jur, i-a spus, că-ți voi
Da cu dobîndă-nnapoi.
Poți săntrebi dacă nu sînt
Om cinstit și de cuvînt. »

Ce păcat că gospodina
E zgîrcită, bat-o vina!
În loc să ia din cămări
Și să dea, pune-n trebări.
Că așa o fi bogatul,
Darnic mai vîrtos cu sfatul.

— « Cum de ceri cu împrumut?
Astăvară ce-ai făcut? »
Zise potrivindu-și baba
Negrii ochelari cu laba.
— « Ce să fac? De mine iertat,
Astăvară am cântat.
Am cântat cri-cri, gri-gri,
Nopti cu nopti și zi de zi. »
— « Ai cântat? Îmi pare bine!...
Acum joacă, dacă-ți vine! »
Și calica de mătușe
Trînti ivărul la ușe.

MOARTEA LEULUI

A murit. Sau adunat
Dobitoacele saleagă
Și să puie alt împărat
Peste țara lor întreagă.

Supărate-a da mereu
Stăpînirea unui leu,
Fiecare din jivine
O rîvnea cam pentru sine,
În nestare să-și mai ție
Nasul sus, de semeție,
Și răbdînd cu greu saștepte
Jilțul nalt cu șapte trepte.

Iată că întîiaș dată
Trebuiește încercată
Cui coroana-i stă mai bine,
Spre a ști cui se cuvine.
Dar nici uneia aproape
Nu-i stă'n cap sau nu-i încape.
Unora ori li-i prea mare,
Ori prea strîmtă la purtare.
Altora, umflate'n carne,
Nu le prea ședea, de coarne,
Ori li-era, fără să-mpungă,
Mult prea mult urechea lungă,

Un cucui prea gloduros.
Nu intra, mă rog frumos,
Nici de-a dreptul, nici pe dos.
Cînd veni la rînd maimuța,
O dădu de-a tîrtăcuța.
Călărea, descăleca,
Se pocea, se izmenea,
Oîntorcea ca o tichie,
Îngîinînd a psaltichie.

Jocul ei nemaivăzut
I-a fost bîlciului plăcut
Și era să fie aleasă
Cît pe aci împărăteasă.

Dar se auzi de sus
Vocea leului răpus:
— « Văd că v-ați cam întrecut.
Nu sînt mort, m-am prefăcut! —
A strigat stăpînul, viu. —
Am voit numai să știu,
Dacă mor, anume cine
E, din voi, mai breaz ca mine! »

ȘOARECII DE ȚARĂ ȘI DE CÎMP

Șoarecele din oraș,
Proprietar și bogătaş,
A poftit la el, pe vară,
Șoarecele de la țară.

Nu mi aduc prea bine aminte,
Era șef, sau președinte?
Dar, pe cît am înțeles,
Era șoarece ales,
Și chemase la ospăț
Pe un văr cu traistă'n băț.

Cam nătîng și cam sfios,
Nu îndrăznea să șadă jos.
Nici să calce pe covoare,
Nici măcar să stea'n picioare,
Șovăind între bucăți,
Farfurii și bunătăți.

— « Ce ai, dragă frățioare,
Nu ți-e poftă de mîncare? »
— « Slavă Domnului, mi-ar fi,
Aș mîncea, m-aș ghistui,
Însă vezi că nici n-apuc
Să-ntind mîna și sămbuc.

Ori că scîrîie ceva,
Ori păşeşte cineva.
Dau să iau, şi mi-e cam frică
Şi tot cheful mi se strică.
De altfel, şi dumneata
Te temi parcă de ceva.
Văd casculţi pe ciugulite,
Cu urechile ciulite.»

Se trînti atunci o uşe.
Ei, cu dumicaţii'n guşe,
Au fugit de-a berbeleacul,
Şi bogatul, şi săracul.
(Aşa-i datul şi la şoareci:
Unul blană, altul cioareci.)
Zgomotul cînd n-a mai fost,
Cel de cîmp, ţăran şi prost,
N-a mai vrut nici mort să vie
Iarăş în sufragerie.

— «Mulţumescu-ţi, — zise, — frate.
Am venit pe nemîncate
Şi măntorc cum am venit,
Tot flămînd şi mai lihnit.
Mă întorc la mine'n sat
Să mă satur cu păsar.
Dacă te apucă strechea,
Să tragi numai cu urechea,
Ce se mişcă, ce se scoală,
Îţi rămîne burta goală.
La bordeiul meu e pace.
Geamul doarme, uşa tace,
Şi'n culcuşul meu, stăpîn,
Nu trăiesc cu frica'n sîn.»

STEJARUL ŞI TRESTIA

Stejarul zise trestiei, cu care
Nu ştiu pe unde s-aîntîlnit din întîmplare:
— «Tulpina tai prea fragedă şi, vai!
Cuvinte să te plîngi destule ai.

O vrabie pe moşul tău, din fugă,
Atîrnă cît o buturugă,
Şi firul cel mai slab de vînt, cînd trece,
Îţi face capul să se plece,
Pe cînd al meu, cît piscul, cît un munte,
Ştie furtuna mare să oînfrente.

Ce ţieşti este crivăţ, la mine-i o şoptire.
Încăi, de-ai creşte, zveltă şi subţire,
În adăpostul meu de frunză,
Te-aş fi scutit de vînt, să te pătrunză.

Dar tu te naşti, de obicei,
La marginile lumii şi'n mlaştinile ei.
A fost nedreaptă soarta cu tine, soră dragă,
Că te-a lăsat străină, plăpîndă şi pribeagă.»

Ea, trestia, răspunse: — « Ești bun și ți-este milă
De trupul meu prea gingaș, de copilă;
De vînt n-am a mă plînge:
Tulpina mi se ncovoia, nu se frînge.
Mai grijă mi-e de tine. Din bolțile cerești,
Tu, fulgerat de trăznet, întreg te prăbușești. »

Și nu sfîrși, că neguri și vînturi dau năvală,
Se aruncă, se adună, se răscoală,
Sparg zările, zmulg codrii, răstoarnă și înneacă.
Stejarul pune pieptul, iar trestia se pleacă.
Și într-adevăr, stejarul se năruî deodată,
De zguduî pămîntul, căzînd dintr-o bucată.

Da, trestia rămîne, firăvă și plăpîndă,
Și broaștele vor spune că și-asta-i o izbîndă.

OALA DE FIER ȘI OALA DE PĂMÎNT

Oala de fier pofti pe cea de lut
Să facă, avînd vreme de pierdut,
Călătorie lungă împreună.

— « Te aș însoți cu voie bună,
Dar stau mai bine lingă vatră.
Ar fi de ajuns un colț de piatră,
Și m-aș întoarce bucățele.
Tu ești mai grea, ai altă piele,
Mai tare și mai groasă.
Eu nu mă mișc, tu du-te sănătoasă. »

— « Haide la drum, că ori pe unde apuci,
Te ocrotește pavăza de tuci.
Să-ți iasă fricile din cap,
Că eu mă pui la mijloc și te scap. »

Oala de lut primește. Cea de spije
Se așează alături și-i purta de grije.
Pornind pe cîte trei picioare,
O iau încoa și-ncolo, la plimbare,
Printre făgașe, prin pietriș,
Tîrîș, grăpiș,
Se cam ciocnesc și sună.
Călătoria nui prea bună.

Și n-au făcut din pași nici jumătăți,
Că și sări oala de lut în cinci bucăți.

Pesașa tovarăș, blînd din caleafară,
Nu te mai superi nici cînd te doboară.

CÎRPACIUL ȘI BOIERUL

Umblînd cu sula peticul să-l dreagă,
Cînta cîrpaciul ziua-ntreagă,
Prea mulțumit cînd isprăvea să puie
O talpă bine prinsă-n cuie.

Vecinul lui nici nu cînta, nici n-avea somn.
Era un om bogat, un domn.
Fecior cu stare, de bani gata,
De pe la unchi, mătuși, de pe la tata,
Și huzurînd trîndăv, cînd ațipea puțin,
Îl și trezea cîrpaciul cu cîntecul. Ce chin!
Că de s-ar vinde somn în piață,
Ar cumpăra și dînsul un coș, de dimineață.

Chemînd pe cîntărețul năzdrăvan,
L-a întreat: — « Tu ce cîștigi pe an? »
— « Pe an? . . . Mă trece nădușeala.
Boierule, noi facem altfel socoteala:
Ce înnădim de azi pe mîine,
O pîine azi și mîine-o pîine,
Și ajungem la sfîrșit de an
Din colcovan în colcovan. »

— « Atuncea zi:
Cam cît cîştigi pe zi? »
— « O zi mai mult, şi alta mai puţin.
Şi n'ar fi rău, dar trebuie să țin
O sumedenie de sărbători:
Pe lună de opt, nouă ori,
Nu ştiu de unde taica popa scoate
Atîția sfinți şi cîte toate. »

Rîzînd de nerozia cîrpaciului, îi dete
Un sac de bani boierul, zicîndu-i:
— « Na, băiete,
Şi Ține-i pentru tine, să fii şi tu bogat. »

Cîrpaciul doar n'a leşinat.
Atît bănet i se părea că-i vis,
Şi noaptea ochii nu ş'a mai închis.
Averea ş'a îngropat-o lîngă zid,
Şi'n loc să doarmă, a păzit.
S'a frămîntat, a tresărit.
Pisicile din pod şi pe acoperiş
Veneau să-i ia comoara pe furiş.
De cînd ajunsese el om avut,
N'a mai cîntat cîrpaciul, şi glasul ş'a pierdut.

Şi într-o zi se duse drept la domnul:
— « Boierule, — îi spuse, — dă-mi cîntecul
şi somnul,
Şi îţi muncesc, cucoane, un an fără parale!
Dar ia-mnapoi dăsaşa dumitale! »

NEVĂSTUICI ŞI ŞOBOLANI

Două neamuri, va să zică,
Nevăstuică şi pisică,
Şoareci şi cu şobolani,
Sînt în luptă şi duşmani.
Cei din urmă au noroc
Că la găuri nu e loc
De intrat, căci într'alt fel
Ar fi moarte cu măcel.
Nevăstuica, de-ar intra,
Rînd pe rînd i-ar sfîşia.

Într'un an, nu ştiu ce an,
Împăratul şobolan
Ridicase o armată
Cu şobolănimea toată,
Avînd strînşi pe lîngă ei
Şoarecii mai mititei.
Nevăstuicile, şi ele,
Au scos arme şi drapele.
Cum în cronici se arată,
Lupta fuse deocamdată,
Deşi grea, nehotărîtă.
Oştile se întărită.
Sînge de batalioane
Îngrăşa mii de pogoane.
Şobolanii militari
Aveau pierderi foarte mari,

Și cînd fu mai tare toiul,
 Șobolanii pierd războiul.
 Împăratul, regii, prinții
 Au mușcat pămînt cu dinții.
 Generalii Artarpax,
 Psicarpax, Meridarpax,
 Plini de mîl și pulbere,
 Cearcăn van să spulbere
 Un vrăjmaș biruitor,
 Și a fost vai de capul lor:
 Toți au luat-o la picior.
 Pleava mai găsi scăpare
 Din furtună și ncleștare,
 Că fugind intra cu ceata-n
 Găuri pregătite gata.
 Voievozii și boierii,
 Cei cu frînele puterii,
 Sus, ca luna peste hăuri,
 N-au putut intra pe găuri.
 Își puseseră-n cap pene,
 Chivăre pînă-n sprîncene,
 Fie ca o cinste mare,
 Fie ca sperietoare,
 Îngroziți că nu încap
 De coroanele din cap.

Căpățîna-n coronată
 Pierde cumpătul deodată.
 Apucată la strîmtoare,
 N-are cale de scăpare,
 Și la cîte-o cotitură
 Piere printr-o ncurcătură;
 Pe cînd mulții, din popor,
 Ies din cumpănă ușor.

PIELEA URSULUI

Doi prieteni, strîmtorați de toate cele,
 Vîndură cojocarului o piele,
 A unui urs din codru, încă viu,
 Însă pe care trebuia, cum știu,
 Să-l prindă, să-l jupoaie, pentru blană.
 Peste blănar căzuse o pomană,
 Căci dintr-un urs avea să scoată
 Aproape o avere, dintr-odată,
 Și, bucuros, se și vedea că toarnă
 Vreo două șube calde pentru iarnă.
 Nu era vorba de un urs oricare.
 Ursul vîndut era atît de mare,
 Că rege putea fi la urși, ori împărat.
 Tocmeala repede s-a și ncheiat.
 Pielea, de marți, era să fie dată joi.

S-au pus la pîndă-n codru amîndoi,
 Și iată namila se arată,
 Sosită în pielea ei adevărată.
 De-acasă, vitejia se înșeală:
 Ei n-au pus frica-n socoteală.
 Unul se suie fuga-ntr-un stejar,
 Cu inima în el cît un țînțar,
 Iar cellalt se trîntește la pămînt,
 Făcînd pe mortul și tăcînd mormînt.

Știind că ursul, mort, nu-l mai mănîncă,
Își ține răsufierea pe cît mai poate încă.
Ursul întoarce. . . Doamne! parcă-i venise
ceasul;

Îl pipăie de aproape, pune nasul,
Dar, prost cum e, s-a păcălit.
— « Degeaba, — zise, — asta a murit!
Și dacă-i mort, nu-mi pasă. »
Și pleacă, cine știe unde, poate-acasă.

Vitèjii se făcură de ocară.
Cel din copac cu grijă se scoboară,
Și, tot cu grijă, cel de jos se scoală,
Și amîndoi sînt galbeni, ca ieșiți din boală.
— « Ce spaimă am mai tras, măi frate,
Sînt ca și mort, mai mult de jumătate.
Cu pielea ce făcurăm, așadar? »
— « Și nu-mi spui ce ți-a spus, măcar,
Cînd ți-a pus botul la ureche? »
— « Iacă, mi-a spus o vorbă veche:
Învățate de-acuma minte,
Să nu vinzi pielea ursului mai dinainte. »

URECHILE IEPURELUI

Rănit odată, leul, de-o cornută,
Dădu porunca binecunoscută,
Să fie izgonită, de îndată,
Orice făptură încornorată;
Să nu mai vadă-n codrul lui
Coarne și corn de-al nimănu.
Deci capre, țapi, berbeci și oi,
Cerbi, căprioare și orice soi,
Cu toate vitele cornute,
Plecau grămadă să se mute.

Un iepure, zărindu-și la lumină
Urechile de umbră, i se-animă
De sufletul lui mic o ngrijorare:
Să nu cumva, așa, din întîmplare,
Pe negîndite, ori și pe gîndite,
Să i se ia urechile ciulite
Drept niște coarne, și, atunci,
Mai poți urechile să ți le-arunci?
Cu grija asta s-a și dus
La greiere, alături, și i-a spus:
— « Îmi pare tare rău, vecine.
Venii să-ți spui că eu te las cu bine.
Îmi iau tot neamul și mă mut,
Că nui nici unul dintre noi mai ciut.

Mi se teamă că urechile au ajuns
 Și ele coarne de împuns.
 De am fi știut la timp, ni le-am fi tuns. »
 Dar greierul, cu cap, ca întotdeauna,
 Răspunde, judecînd: — « Păi ce, i totuna?
 Cornul e corn, urechea e ureche,
 Așa v-ați pomenit, din vremea veche.
 Rămîi la vatră, liniștit,
 Că nu doar singuri voi vi le-ați croit. »
 — « Lesne de zis, — răspunde cel fricos. —
 Vor fi numite coarne! De prisos
 Că sînt urechi. Tot coarne ies!
 Pot zice nu? N-ai înțeles
 Că dacă vorba vor să o răstoarne,
 Niște urechi ajung să-ți fie coarne?
 Bine de tine, prietene, încai,
 Că nici urechi, nici coarne n-ai. »

LEUL ȘI MUSCA

— « Dute de aici, odată, scîrboasă scîrnăvie! »
 O alungase leul, cu ciudă și mînie.
 Ea, cea mai mică muscă, și poate că țînțar,
 Venea, pleca și iarăș venea, pleca și iar. . .
 Aproape nesimțită și aproape nevăzută,
 Căta război cu fiara din codri mai temută.
 — « Mă sperii, crezi, de tine? De fama ta de
 rege?
 Puțin îmi pasă, rabdă și înghite: n-ai ce alege.
 Pe boi, mai tari ca tine, îi mîn de colo-ncoace
 Și i și întorc, ciupindu-i cum vreau, de unde mi
 place. »
 Scoțînd atunci trompeta, ea bîzîie, — și o vede,
 Dînd rotogoale-n aer, pe sus, că se repede.
 I se înfige-n ceafa mușcată ca de clește.
 De usturime, leul, turbat, înnebunește
 Și spumegă și rage, stîrnit, cu ochi de foc,
 De-ncremenesc de spaimă jivinile pe loc:
 Tot vaierul din codru și fricile-n pășune
 Le iscă cea mai stearpă și slabă spurcăciune.
 Înțepă ba spinarea, ba botul; se strecoară
 Cînd în urechi de-a dreptul, cînd intră pe o nară.
 De-a lungul și de-a latul, cum face, cum nu face,
 Netrebnică-i împlîntă în carne mii de ace.
 Răzbit, și de rușine, puternicul ar plînge.
 Cu ghearele și colții se scarpină la sînge.
 Necazul și oboseala munciră să-l doboare,
 Și musca, din bătaie, ieși biruitoare.

Dar alergînd prin lume cu trîmbița la gură,
Să-și strige biruința voioasa secătură,
Ea nimeri-n rețeaua unui paing pitit,
Și lupta dintre muscă și leu s-a isprăvit.

Aș vrea ca din această poveste, ceri, nu ceri,
Să tragem, de se poate, vreo două încheieri:
Întîia, că dușmanii cei mari sînt cei mai mici,
Și-a doua, că se poate să scapi de hopul mare,
Înnămolit, la urmă, în fleacul oarecare.

MĂGARUL GALEȘ

Ca să se facă mai iubit,
Măgarul pe stăpîn l-a măgulit.
« Ceri asta? — se întreabă el, —
Că javra aia de cățel
Trăiește cu stăpînii-n dormitor,
De parc-ar fi copilul lor;
Pe cînd spinarea mea se alege
Numai cu joarde și ciomege?
Face frumos, cu labele-atîrnate,
Și-l pupă toți, și nimenea nu-l bate.
Dacă atît ajunge, mă învăț
Să fac ca el și eu, să mă răsfaț. »
La gîndul ăsta, cel mai fericit,
Stăpînul s-a și pomenit
Că-l mîngîie măgarul pe bărbie,
Cu o copită grea, cu stîngăcie,
Trăgînd-o dintr-o murdărie,
Și, ca să fie și mai mîngîios,
Cu zbierătul lui lung, melodios.
Însă, în loc de zahăr și bomboane,
Pun'te pe el cu bîta, mă loane!

Povestea este toată:
Să nu-ți schimbi firea dată
Cu alta-mprumutată.

LOVITURA MĂGARULUI

Stăpînul, spaima codrilor lui, leul,
Își duce acum, plîngînd amarnic, greul,
Împovărat de ani din vremea-i bună,
Și aproape mort, supușii se răzbună.
Sprintenul cal îaruncă o copită,
Boul un corn, și în carnea-i prăpădită
Și lupul își înfige colții.
Nefericitul leu, în clipa morții,
De abia mai suflă, în larmă și tumult;
Cînd iată și măgarul. — « Nu: asta e prea mult, —
Suspină leul. — Înțeleg să mori,
Dar, dînd și ăsta, mori de două ori. »

CALUL ȘI LUPUL

Dedese în primăvară.
Și un lup, odinioară,
Zărind un cal pascînd,
Și a pus ceva de gînd,
Să facă ce-i, anume,
Știut de o întreagă lume.
Și începu să-i zică:
« Ce bună bucătărie
Pe zilele de mîine,
Mîncată fără pîine!
Păcat că nu e oaie
Și-i mare cît o claie.
E musai, fel și chip,
Să caut un tertip. »

Se apropie așadar,
Tiptil, cu pasul rar,
Salută, se alintă.
— « Sînt doftor, — se prezintă, —
Și te zării firav.
Poate că ești bolnăv,
Căci altfel nu se poate
Să paști în libertate,
Așa, și dezlegat.
Să nu fii supărat.

Am buruieni și leacuri
Temeinice, nu fleacuri,
Și vindec, de minune,
Cu pir și din pășune,
Și bolile la cai.
Spune-mi cinstit, ce ai?
La roib, bălan sau murg,
Mai sînt și bun chirurg. »

Dar calul înțelese
Ce soi de interese
Făcea pe lup, la cină,
Expert în medicină.
Și zise: — « la vezi, frate,
Copita de la spate.
Nu pot să văd, de gură,
Dei bubă, umflătură
Sau ce, că mă tot ține.
Și uită-te mai bine.
Deși este meșteșugul
Să-mi vindecî betșugul,
Cîștigi clienți o mie,
Întreaga herghelie,
Toți mînjii și armăsarii.
Ia pune-ți ochelarii. »

Și pe cînd lupul trece,
Chitînd cum să-l înșfece
Jurîmprejur, spre coadă,
Să pipăie, să vadă,
Potcoava și copita
Lău dus de-a azvîrlita,
Și peste cap, grămadă,
Cu falca marmeladă.

« Așa i se cuvine, —
Își zise lupu'n sine, —
Cui schimbă meseria
Și ia doftoricia!
Te apuci de doftorie,
De care n'ai habar,
Cînd toată lumea știe
Că tu ești măcelar. »

LUPUL ȘI CÎINELE

Unui lup îi mai rămase
Singură pielea pe oase,
Atît satele vecine
Erau păzite de bine.
Lupul, deci, ca un milog,
S-a nîlînit ca un cîine dog,
Mare și frumos, și tare,
Rătăcit din întîmplare.
Se gîndea cu bucurie
Să se arunce să-l sfîșie,
Însă greutatea toată
Era nîtîi ca să se bată,
Căci, din față și din dos,
Îl vedea primejdios.
După ce s-a mai gîndit,
Se aprîpie smerit,
Și-n cuvinte chibzuite,
Începînd să-l felicite,
Că-i voinic, frumos și gras,
Nu ca el, flămînd și tras.
Dog răspunse: — « Orișicine
Poate fi frumos ca mine,
Vreau să zic: și dumneata.
Nu mai ai ce aștepta.
Ieși din codru, mațe goale,
Unde toți ai dumatiale,
Prigoniți și haimanale,

Au ajuns ca vai de lume.
Fă o treabă, ia-ți alt nume.
În pădure mori de foame,
Pierzi mereu din kilograme,
N-ai, colea, asigurate
Trei fierturi, pe săturate;
Toată viața, frîntă, ruptă,
Ți-e o spaimă și o luptă.
Ia-te numai după mine
Și-o s-ajungi cum e mai bine! »
— « Și ce trebuie să fac? »
Zice lupul, cam buimac.
— « Mai nimic nu ai să faci,
Aperi curtea de săraci.
Cine cere de pomană,
Te repezi și-l pui pe goană.
Și te guduri la stăpîni,
Care, linși, țin mult la cîni,
Și urmează leafă grasă,
Tot ce cade de la masă;
Cu grămada, după toane,
Oase, zgîrciuri și ciolane,
Și, lăsînd în pace bățul,
Pe deasupra, și răsfațul. »
Lupul își ieși din fire
Și-a și plîns de fericire.
Dar mergînd pe calea bună,
Lupul, dogul, împreună,
Lupul gîtul i-a zărit
Dogului cam jerpelit.
— « Ce e asta? » l-a întrebat.
— « Nu-i nimic prea însemnat... »
— « Cum nimic? Ți-e ceafa roasă. »
— « Zgarda lanțului de-acasă,
Poate, gîtul mi l-a ros... »
— « Zgardă? Lanț? La ce folos?
Ești legat? Nu poți pleca
Și umbla în voia ta? »

— «Nu oricînd, dar cearese face?
Și mă mir de ce nuți place!»
— «Cum să năibă? Are, are.
Eu nu vreau așa mîncare.»
Și, de groază și de jînd,
Iacătă-l pe lup fugînd,
Și deatunci, — nici rob, nici slugă, —
O tot ține într-o fugă.

STATUIA

Cei mari, în mare parte, sînt niște măști de bal,
Și ifosul de idol a prins, în carnaval,
La proștii, ca măgarul, furați de ce se vede.
Dar vulpea, dimpotrivă, scrutează și nu crede
Pînă ce nu te întoarce pe dos și nu descoase.
Și dacă-i vorba numai de aere frumoase,
Răspunde, ca odată, cînd a ndrăznit să spuie,
Privind la o măreață și falnică statuie,
Turnată înlăuntru cu gol, ca un ghioc:
«Frumoasă căpățînă, dar creier în ea, ioc!»

Cîți prinți nu sînt pe lume, pot rămășag să pui,
Văzuți pe dinafară, asemenea statui!

GAIȚA ÎMPĂUNATĂ

Căzuse-o păuniță cloșcă, și,
Precum se știe, năpârli.
O gaiță-i luă penele din coadă,
Gătindu-se cu ele de paradă.
Și socotind că face cu coada ei minuni,
Se învîrtea fudulăntre păuni.

Dar unul o ghicește, și păunii
O huiduie în cor, iar unii
O jumulesc cu ciocul, o dezbracă,
Și, dusă astfel tot într-o târbacă,
Gaița fuge și, ciudat,
Și gaițele o gonesc și-o bat.

Sînt și alte gaițe hoinare,
Deși cu două, altfel de picioare;
Și ele se gătesc, mai pe curat,
Cu ceea ce avem de lepădat.
Podoaba lor se cheamă plagiat.

LEUL ÎNVINS

Se grămădise lumea, odată, ntîmplător,
La un tablou cu o pildă de felul următor:
Coșgodeamite leul ucis, și un pîrlit
De om alături, care, luptînd, l'a biruit.
Îi scăpăra mîndria în ochi, și fiecare,
Parcă ar fi fost și dînsul părtaș la vînătoare,
Simțea în el fiorii de luptător și șef.

Trecînd și un leu pe stradă, le-a mai scăzut
din chef.

Era un leu în carne și oase, nu pictat.
A stat și el o clipă la geam și s'a uitat.
Și zise: — « Bine, nu zic, așa o fi pictura.
Izbînda-i mai ușoară cu pensula și gura,
Dar dacă și de-ai noștri ar fi zugrăvi, se poate
Să vi se dea tablouri, cred, mai adevărate. »

DĂSAGA

Joe a chemat, odată,
Din păduri, suflarea toată.
— « Dacă cineva se simte
Slab la trup sau pe la minte
Și nedreptățit prea mult,
Să vorbească, și-l ascult,
Și-i găsesc pe dată leacul.
Deocamdată mi este placul
Să aud întâi maimuța
Ce-i gîndește tîrtăcuța.
Spune, prin asemănare
Între tine și adunare,
Măsurat și'n sus și'n jos,
Cine este mai frumos?
Tu ești mulțumită, tu? »
— « Foarte mult, și de ce nu?
Nam și eu patru picioare,
Ca oricare umblătoare?
Nici oglinda, jur înjur,
Nu-mi descoperă cusur.
Însă ursul, fratele,
Drept și de-andaratele,
N-are, văd, nici o figură
Pentru pictori și pictură. »
Ridicîndu-și laba stîngă,
Părea ursul să se plîngă.

Dar și el se lăuda
Că-i frumos, nu altceva,
Grățios și elegant,
Dar rîdea de elefant.
Ar fi loc să i se ia
Din urechi cît o curea
Și, lipindu-se pe noadă,
Să se-adaoge la coadă.
Și e cîtămai movila
Și urît: te-apucă sila.
Dar nici el, cît de mintos,
Elefantul lenevos,
Nu se lasă mai prejos,
Judecînd, pe-nghițitoare,
Că balenai mult prea mare,
Iar mătușile furnici
Spun că puricii prea mici,
Și că ele nu-s pizmașe,
Căci se simt mai uriașe.
Dar lui Jupiter ce-i pasă
De frumoși ori de-o frumoasă?
I-a trimis pe toți acasă,
Fiecare fericit
Că-i mai breaz și-a ponegrit.

Cu lungimi de mii de coți,
Noi iam întrecut pe toți;
Lupi cu ai noștri, miei cu noi,
De cum stăm pe-o treaptă doi,
Nouă orișice ispravă
Ne-o iertăm, fără zăbavă,
Mare, mijlociu sau mic,
Însă celuilalt, nimic.
Făcătorul ne-a făcut,
Încă de la început, —
Oamenii fiindu-i dragi, —
O păreche de dăsagi,

Zestrea lui de fiecare:
Un dāsag ne stān spinare,
Celālalt ne atīrnān față
De o sfoară ori de o ață.
În dāsaga dinainte
Strîngem, să le ținem minte,
Orice greș, orice greșală,
Căutate cu migală,
Ale celorlalți. Dar toate
Ale noastre, și păcate,
Le ascundem adunate
În dāsaga de la spate,
Care fiecare crede
Că n-o știi și nu se vede.

MUNTELE CARE NAȘTE

Închipuit femeie și mamănsărcinată,
Un munte, zice snoava, odată și odată,
Cum că fiind pe cale și gata n munci să nască
Și vrînd isprava mare de toți să se cunoască,
Nu contenea să geamă, să urle și să zbiere
De ce avea să iasă din marea lui durere;
Încît credea o lume că naște uriașul
Ori un județ cît țara, ori cîtămai orașul.
El a fătat la urmă, n sfîrșit, ca vai de el,
Un pui de șoricel.

Cînd te gîndești la snoava aceasta, mai ales,
Care, mințind în vorbe, e plină de nteles,
Ți se ivește n minte, așa, un autor,
Care făgăduiește, cu zgomot, tuturor
Că va cînta războiul Titanilor cu cel ce
Aruncă n aer trăznet și fulger, să le ncerce.
Da, laudă i frumoasă și o credem pe cuvînt,
Dar pîn' la urma urmei rămîne vorbă n vînt.

SOARELE ȘI BROAȘTELE

La nunta unui rege, poporul se ntrecea,
De bucuria nunții, să bea și să tot bea.
Singur Esop își zise, văzînd atîtea ploști,
Că bucuria i face pe oameni tînji și proști —
Și povestî, în treacăt, povestea următoare:
Că soarele, odată, umblînd să se însoare,
Popoarele de broaște se plînseră de soartă,
Zicînd: — « Ce ne vom face cînd tînăra consoartă
Te pomeneshi că face și vreo cîțiva copii?
Cun singur soare dacă mai poți răbda să ții,
Ce poate fi, de pildă, cu șase sori? Nu-i greu
Să vezi că seacă apa de tot din heleșteu
Și ne uscăm odată cu apele și noi.
Adio stuh și rîgoz și cuiburile moi. »

Cred că sărmana broască, atît de ngrijorată,
Nu prea era lipsită de dreapta judecată.

POPA ȘI MORTUL

Un mort era purtat, firește, cuntristare,
La groapa lui, de nmormîntare,
Și un preot vesel se grăbea
Să scape cît mai iute de belea.
Mortul, purtat în dric, cum se cuvine,
Era împachetat frumos și bine
Și îmbrăcat cu o haină numită, vai! coșciug
Și care te ferește de orice beteșug;
Cojoc de iarnă și manta de vară,
De care morții nu se mai dezbară.
Popa ședea alături de el,
Bolborosindu-i fel de fel,
Molitive, psalmi, ectenii și tropare,
Pe drumul către nmormîntare.
— « Domnule mort, fii liniștit și n pace,
Că ți-am cîntat tot soiul de condace.
Nu te ngriji de asta, eu sînt gata.
Acuma mă privește numai plata. »
Sorbindu-și popa mortul, din ochi, părea să-i spuie:
— « Domnule mort, la stîlpi și la cătuie
Ai de plătit atîta, și atît la lumînări,
Și bașca de tîmîie, pomelnic și mucări ».
El se gîndea, cu banii de slujbă, care-i vin,
Să cumpere, pe seară, un boloboc de vin,
Iar unei nepoțele de a sfinției-sale
I se cădea o fustă frumoasă și sandale.

Dar legănat de gândul acesta prea plăcut,
Nu știu cum naiba s-a făcut,
Că s-au izbit coșciugul și dricul de odată,
De s-a ales și popa cu țeasta sfărîmată.
Duși amîndoi de cioclîn spinare, hopa, hopa!
L-a luat cu dînsul mortul și pe popa.

De fapt, să nu te bizui în viață pe ce nui,
Ca popa, din povestea de-aci, pe mortul lui.

COCOȘELUL, COTOȘMANUL ȘI ȘORICUȚUL

Întors din cîmp acasă, un șoarece, un pui,
Cam speriat, nici vorbă, în poala mamei lui,
De cele mai deval, pe foaia asta scrise:
— « O luasem într-acolo, peste hotare, — zise, —
Și mă simțeam mai slobod, mai vesel și mai
bine,
Cînd m-am găsit, ghici, mamă, în țarină, cu
cine? —

Cu, — nici nu mai văzusem, — cu doi necunoscuți:
Unul blajin și dulce, drăguț săl și săruți,
Și altul numai țifnă, necaz și întăritare,
Cu vocea trîmbițată și aspră, țiptoare,
În creștet cu o carne, și în lături, aninat,
Avea cîte un umăr de fulgi, ca de zburat.
Să fi văzut pe șolduri cum se bătea cu ele,
Răcnind ca un zănat și un apucat din lele,
Și coada lui fudulă, de pene ncîrligate. . .
Eu am fugit, de frică mai mort pe jumătate,
Cu toate că, din fire și mulțumită ție,
Nu duc, se știe, lipsă nici eu de bărbăție. »

Astfel, puiandru mamei, din poală, cocoloș,
Făcea portretul unui puiandru de cocoș.
— « L-am blestemat, — mai zise, — și asta nu i-o
iert
Că m-a silit, un prieten cînd să mi-l fac, să-l pierd.

Închipuie-ți că are o blană cum e-a mea
 Și-i îmbrăcat ca și noi, la fel, în catifea.
 Bălțat, cu coadă lungă, smerit, ce bine-l prinde!
 Privirea lui blajină doar rareori se aprinde.
 Urechile-s aproape, croite și la el,
 Ca și la noi, cu sfîrcuri și pîlnii cam la fel.
 Și cred că-i e simpatic și domnul Șobolanul;
 Mă îndreptam spre dînsul, drăguțul și bălanul,
 Cînd celălalt c-un zbierăt țipat m-a pus pe fugă. »

Dar ascultîndu-și fătul ce laude-i îndrugă:
 — « Asta, — răspunse maica, — e, dragă, un
 pîsoi.

Fățarnica blîndețe i-o știm de mult și noi.
 El e cu neamul nostru de-a pururi în război.
 Cocoșul, dimpotrivă, limbut ca un flăcău,
 Nu cată nici cu gîndul să-ți facă nici un rău,
 Și poate, cine știe, să ne slujească el
 Vreodată de friptură cu sos, ori ostropel,
 Pe cînd motanul ăla, în lista de bucate,
 Se bizuie pe șoareci — un fariseu și-o cutră.
 Învățate din vreme ca, mai întîi de toate,
 Să nu îl iei pe nimeni, cum pare, după mutră. »

VULTÛRUL ȘI COLUMBA

Între vulturi a izbucnit odată
 Război cum n-a fost vreme delungată.
 Pliscuri și gheare, ridicate, crunte,
 S-au năpustit, vîrtej, ca să se nfrunte.
 Cei mai viteji pieriră toți în luptă,
 Hultani și șoimi, și, vreme nentreruptă,
 Încăierarea întrecu urgia
 Și cu avîntul, și cu dibăcia;
 Așa încît văzduhul s-a mînjit
 Cu sîngele trufaș, sau biruit,
 Și un timp întreg, din cîte timpuri sînt,
 Căzură aripi din Tărie pe pămînt.

Dar îngerii, columbi ai sfîntei mile,
 S-au întristat că vulturi și acvile
 Duc luptă-n cer pe viață și pe moarte, —
 Și, mai de aproape și de mai departe,
 Se străduiră să se facă pace,
 Căci pacea porumbieilor le place, —
 Și, într-o zi sau într-o seară,
 În stoluri cîndurile se împăcară.

Și cum e dat, la pace*i* și ospăț
Și, din nărav și din învăț,
Războinicii poftiră și porumbieii oaspeți,
Dar nu ca să*i* cinstească, ci să*i* mănînce
proaspeți.

Că s*au* stîrnit un jaf și un măcel
De n*a* putut scăpa un porumbiel,
Și sîngele vărsat
A fost mai mult de cel nevinovat.

ORACOLUL

Un idol vechi, de lemn, pe timpuri,
dintr-o biserică uitată,
S-a pomenit vorbind mulțimii, ca nici un idol
niciodată.
Proorocind și dând povește și răspunzând
la întrebări,
Norodul se-mbulzea la idol, de peste nouă mări
și țări.
Împodobită scump în aur, neprețuita lui momfie
Plutea pe valuri de miresme, de nard, de smirnă
și tămâie,
Și în larma rugilor strigate, prin norii fumurilor,
groși,
Se deslușea tot păsul celor sute și mii
de credincioși.
Dar dintre flori și mirodenii și-mprejmuită cu
colaci,
Într-un răstimp, păpușa sfântă și pierduse harul
de tîlmaci,
Și nimerind mereu alături și strîmb, ca orbul
cu securea,
Mai bilbîia la spovedanii ceva anapoda și-aiurea.
Nu mai știa să dea răspunsul, nici sfatul cel mai
potrivit
Și încolțise bănuiala poporului că-i și mințit.
Ce s-a-ntîmplat? Aflai acumă și-o spun la toți,
fără ocol,
Că idolul, cioplit cu găuri, era pe dinlăuntru gol.

Nu știu ce-o fi din ce se-aude adevărat; cum că,
Unii-nțelepți de-odinioară, cu vază, faimă și
Erau destoinici la nevoie, atîta timp, și plini de
Cît mai aveau pe lîngă dînșii, pe undeva, un

Un vecin, poftind la cină
Pe cel din casa vecină,
Nu prin feluri de bucate
Gustul vru să şil arate.
Pîntecul ca pîntecul,
Îi plăcea lui cîntecul!
El ţinuse, dacă-l cheamă,
Să-l vrăjească mai cu seamă,
După cum o să vedeţi,
Cu un cor de cîntăreţi.

— « Să mă ierți, — zice, în sfârșit, —
De aceea m'ai poftit? »

— «Drept e, — zise gazda mare,
Cu mirare oareșicare, —
Nu fac vocile minuni,
Însă toți is băieți buni.
Unul nu țiar pune'n gură
Nici un pic de băutură.
Și purtările lor, toate,
Nu cunosc mai minunate.»

— «Eu aş zice, măi vecine
Că-i mai bine să bea bine,
Și băieții buni, ai tăi,
Pot fi și nițel mai răi;
Asta să nu te nspăimînte,
Numai să știe să cînte.»

BESACTEAUĂ

Făcînd din toate celea cîteo problemă nouă,
Scapi din vedere una și una că fac două.

Cuiva i-a fost adusă o ladă'n dar, acasă,
Un giuvaer, o sculă atîta de frumoasă,
Că rămîneau cu ochii furați ca de-o ispită.

Tocmai intra și'un meșter în casa pomenită.
El o privi și zise, pîrînd să o cunoască:
— «E un secret — se vede! — că nici nu are
broască.

O să o pipăi còlea, cum știu, lăsați pe mine,
Și lada se descuie, deodată, de la sine. . .

De ce zîmbiți și vă uitați așa?
Că doară asta-i meseria mea,
Și la mașinărie nici dracul nu mă ntrece.
Pui rămășag că n'ajung să număr pîn' la zece.»

Iată-l acum la treabă. Întoarce și sucește.
Atinge cu un deget, cu trei, cu patru dește,
Apasă, se frămîntă. Un colț, un șanț, o floare,
Le ia pe rînd pe toate'n adîncă cercetare. . .
Dar martorii și dau coate și-l iau peste picior:

— «Mai sus! — îi strigă unii. — Alături! . . .
Mai ușor! . . .»

El, obosit, asudă, nu știe să descuie,
Învins de taina broaștei ascunse, care nu e.
Căci meșterul la toate s-ar fi gândit, săracul,
Numai să nu ridice cutiei doar capacul.

PARNASUL

Grecii, gonind cândva pe zei,
Și-au împărțit avutul între ei.
Parnasul dat în seama unui moștenitor,
Noul stăpîn pe fost ținutul lor,
Pe unde se plimbau mai-marii,
Puse să pască măgura măgarii.
Prin nu știu ce tertipuri, ce zvonuri, ce chichițe,
Aflau și ei de cele nouă surori zeițe,
Care cîntau alt' dată prin grădină,
Și'n capul lor de pîslă se și făcu lumină.
Vorbeau așa, măgar către măgar:
— «N-am fost aduși acilea în zadar.
Vezi, de zeițe omul e sătul.
Ele-au cîntat destul
Și am rămas
Noi să cîntăm de-acuma pe Parnas.»
Și se ndemneau cu soiuri de cuvinte:
— «Băgați de seamă!» — «Dați-i înaintea!»
— Însuflețiți, înfierbîntați, —
— «Nu vă lăsați!»

Unul mai breaz, mai sprinten la buiestru,
Se alese dascăl și maestru
Și zise: — «Cred că e mai bine
Să ncepem. Voi uitați-vă la mine
Și faceți ce fac eu, fără sfială,
Că turma noastră, fără de ndoială,

Va fi vestită și va ntrece, dragii mei,
Zeite adunate pe vremuri și de zei.
Dar ca să fie n ison tot corul, vă propun
Să nu primim decît corişti cu glas bun,
Ai dulci voci cu farmec, măgăreşti.
Vă învoiţi? » — « Desigur! Să trăieşti! »

Și una, două, trei, pornește
Cum trebuie cîntarea și, firește,
Toți cîntăreții, dînd din gură,
În răcnete și zbierăte se întrecură
Care să urle mai duos.
Dar corul nu-i părû prea mult melodios
Stăpînului, ca să-i mai cruțe,
Surzindu-l ca, neunse, o mie de căruțe,
Sătul și el de muzică ntrată,
Că și-a gonit măgarii, din cer la grajd, cu bîta.

Năș vrea, cumva, să ncapă supărare
De aș aminti la urmă un fel de zicătoare:
Cînd capui ca o oală de gol, de mai nainte,
Nu slujbele înnalte pot să-i mai dea și minte.

LEUL LA VÎNĂTOARE

Da, leul, vulpea, cîinele și lupul
Făcură cu tot sufletul și trupul
Tovărășie pentru vînătoare;
Căci se găseau vecini, din întîmplare.
Orice vînat au hotărît, anțărti,
Să fie împărțit în patru părți
Și fiecăruia de o potrivă.

Nu știu cum, vulpea, mare milostivă,
Vînînd un cerb, deci, fără păcăleală,
Pofti tovarășii cei trei la împărțeală.
Binenteles, atare scump vînat
Nu putea fi lăsat sau lepădat.

Veniră toți, în păr. Mai marele
Își înclăștează toate ghearele,
Și împărțeala începu pe dată.
El, leul, zise: — « Prada contractată
Va fi împărțită n patru », și
În patru ntotcmai o și despărți.
— « Întîia parte îmi revine, ca tovarăș.
Ca leu, a doua mi se cade iarăș.
Mi se cuvine a treia, ca mai tare,
Și a patra mă privește, prin urmare.

De-ar îndrăzni vre unul, careva,
Să se atingă orișicum de ea,
Pui labă'n foc
Că el rămîne mort pe loc.»

VULPEA ȘI STRUGURII

Flămînda vulpe sare prin grădini,
Poftind la struguri și ciorchini,
Dar cum pe acolo nu e vie,
Ci numai boltă, ca o colivie,
Ciorchinii atîrnă sus de tot
Și nu ajung, ca'n vie, pîn' la bot.
S'a învîrtit o vreme ntreagă
Și, chibzuind cum să culeagă,
S'a depărtat, zicînd în sine:
«Nu mai e bun nici un ciorchine.
Ce să mai stai și timpul să ți-l pierzi
Cu niște struguri cruzi și verzi
Și acri, fără de ndoială?
N'au trebuință dinții acum de strepezeală.»

VULTÛRUL ȘI GĂINILE

Vrînd să se scalde în zare și lumină,
Vultûrul se înalță în bolta ei senină.
Plutea pe sus, dînd lumilor ocol,
Pe acolo unde crapă de fulger cerul gol.
Dar, ostenit de Slăvă, s'a scoborît din haos
Pe o șură din cătună, să ia puțin repaos.
Firește, pentru vulturi nu-i tocmai bine-aleasă
O streășină, dar regii au firea năzuroasă,
Ori nici stejar, nici stîncă de granit
O pajură cu aripi de fier nu fi găsit,
Ori s'a gîndit să facă și șurilor onoare
Cînd își alege locul umil să se scoboare;
Căci își roți privirea împrejur prin bătătură
Și își alege apoi, să stea, o altă șură.

Găina mea pestriță, mirată, nu-nțelege
De ce-l slăvește lumea pe vultur ca pe rege,
Și se destăinuiește găinii de la moară:
— « De ce, cumătră, numai din pricină că zboară?
Păi, dacă este vorba să zbori pe aci, prin dos,
Nici eu nu mă las, dragă, mai prejos,
Că printre șură, staul și pățul,
Și noi, găinile, putem zbura destul.
Să ne lăsăm orbite de o faimă fără rost,
Crezînd pe vultur nobil, și neamul nostru prost?

Tot doi ochi are și el și tot două picioare
Și îl văzuși de aproape, că nu e lucru mare.
E vreo deosebire, nu sîntem de un soi?
Că de zburat prin curte ne-am priceput și noi.»

Sătul de trîncăneală, vultûrul zise: — « Nu se
Putea să n-ai dreptate, găină, în cele spuse,
Dar dacă pot vultûrii mai jos să se pogoare
Decît chiar și găina, ți-aș pune o întrebare:
Poți, cloșcă, tu, fudulă, cu țifnă, dacă zbori,
Să te ridici din curte cu mine, pînă în nori? »

Cînd judecă talentul cuiva cărturărește,
Se bucură oricine să spuie ce-i lipsește.
Scăderile-l mîngîie, aflînd asemănare.
Puținul ce nu-l are-i dosește tot ce are.

ELEFANTUL VOIEVOD

E rău cînd cei puțini la minte
Se urcă sus și o iau nainte,
La demnități și la putere,
Chiar dacă au un suflet, poate,
O milă și o bunătate.

Peste păduri și codri, iată,
Fu pus un elefant, odată,
Și întărit ca voievod.
Croit pe alt soi de calapod,
El nu era deștept ca alții,
Cum sînt deobște elefanții:
În orișice fel de păduri
Sînt, e știut, și uscături.
Ca ei de chipeș, dar atît,
Zăcea-n prostie pînă-n gît,
Însă, duios din cale-afară,
N-ar fi jignit nici, bunăoară,
O muscă, fie și cu gîndul,
Atît era de dulce, blîndul!

Dar voievodul, mai apoi,
Primi o jalbă de la oi;
Anume, că pe orice oaie
O înșfacă lupii și o jupoaie.

— « Ce ticăloși s, ce tîlhari!
(Gemî, plîngînd cu lacrimi mari.)
Pe barba sfîntului Sisoie,
Cine le-a dat această voie?
Că-mi turburără săptămîna. »
Lupul răspunse : — « Sărut mîna,
Iertare să avem, părinte,
Nu s ale tale învățăminte?
Nu ne-ai spus tu, de ani încoace,
Să luăm un bir pentru cojoace?
Ascultă numai pe ale noastre,
Că ele, oile, sînt proaste
Și țipă numai că le luăm o piele.
Dar, vai de păcatele mele,
Cum am putea lua două piei
De pe berbeci și oi și miei?
Căci nici de una nu se îndură,
Și mai răbdăm că ne și-njură. »
— « Făcuși în mintea mea lumină.
Dacă-i așa, n-ai nici o vină.
Te du și umblă sănătos.
Să nu fiu înțeles pe dos:
Luați cîte-o piele de la toate
Și să nu faceți nedreptate.
Peste o piele, într-adevăr,
Să nu luați nici un fir de păr.
Cei înțelept e înțelept,
Sînt voievodul cel mai drept. »

ELEFANTUL ȘI JAVRA

Un elefant de circ, plimbat pe stradă,
Era purtat ca publicul să-l vadă,
Cu lumea după el, ca la paradă,
Și când colea o javră de cățel
Îl latră guraliv, sărind la el.
Nici una, două, javra mică, iată,
Cu elefantul vrea să se și bată.
Ce urlete și ce chelălăială!
Parcă-i lovită javra de o boală.

— « Ce, nu ți-e bine? » l muștră un cățel.
Nu te-ai uitat la tine și la el?
Ai muștră și nădejdi să-i faci tu rău?
Vai și amar, lichea, de capul tău!
Uite-l că trece liniștit nainte
Și nici nu ia la tine-aminte. »

— « Păi tocmai asta mă și-mbărbătează,
Că, fără să mă bat, sînt și vitează,
El trece și eu latru, vrei, nu vrei,
Și-s javră admirată de căței. »

BOLEȘNIȚA

O boală neștiută cutreieră de-o vară
Prin fiarele din codru, pe care le doboară.
E secerișul morții, și ceasul le-a sunat.
În fundul lumii ladul stă căscat.
Strigoii le aleargă-n turmă.
E, poate, judecata de pe urmă.
Unele fiare vii și-aproape moarte
Se mai tîrăsc prin rîpi și maluri sparte.
De-ar fi-nghițit cenușă și-ar fi băut otravă,
Tot nu le-ar fi făptura molie mai puhăvă.
Dihaniilor triste li s-a schimbat și firea,
S-au pocăit și lupii, parcă citind Psaltirea.
Călugăriță, vulpea, oftînd duhovnicește,
N-a mai gustat de dulce, se roagă și postește.
Din fiara orișicare rămîne, ca o glumă,
Un fel de jucărie de mucava și gumă.
Nici porumbieii, blînzii, în stol nu se mai strîng,
Pitiți și singurateci pe ramura din crîng.
Că și îndrăgostirea din codru a pierit,
Care-l făcea să sune vioi și fericit.

Văzînd acestea, leul, stăpînul, a strigat
Să se adune fiarele la sfat.
Ele-au venit pe-ncetul, scîlcii și schiopătate,
Slăbite, și la suflet și trup, pe jumătate.

Cu glas frumos, de miere, uitînd că este leu,
 Leul vorbeşte obşteii ca un arhiereu,
 Şi, singur, în auzul poporului ciulit,
 Se dovedi netrebnic, blajin şi pocăit.
 S-a închinat o dată cu dreapta şi a spus
 Că boala-i o pedeapsă a Celui de Sus.
 Că nu mai ai cruşare şi ce să mai alegi,
 După atît de multe şi mari fărădelegi,
 Acătiste, molitve, sfeştanii, post, pomană,
 Că nu-i în codru nimeni ştiut fără prihană.
 — « Eu însumi, — zise leul, — sînt foarte împovărat,
 Şi viaţa mi se-nşiră păcat după păcat.
 De aceea ne sileşte o aspră datorie:
 Să îndulcim cereasca, de sar putea, mînie.
 Vom face, aşadară, pe rînd mărturisire
 De cele făptuite cu ştire şi neştire,
 Şi acela cu păcate mai multe e nevoie
 A se jertfi pe sine, pe rug, de bunăvoie.
 Şi oamenii de alt dată tot astfel sau jertfit
 Cînd au avut păcate, ca noi, de ispăşit.
 Săncepem dar cu mine, ca atare,
 Mărturisirea ntreagă şi dreapta cercetare.
 E ziua ngenuchierii şi, vai de capul meu,
 Păcatele m'apasă din ce în ce mai greu.
 Măcelărind adesea gingăşele mioare,
 Aducerea aminte să credeţi că mă doare,
 Muncit şi de durerea că poate că ntr'un an,
 Din cînd în cînd, la stîină, mîncam şi pe cioban,
 Nascund mărturisirii nimic şi, judecat,
 Mă dau pierzării, dacă sînt cel mai vinovat. . . »

Dar se ridică vulpea: — « Slăvite împărate, —
 Începe ea, — mă miră atîta bunătate.
 De n'am da ascultare plăcutului îmbold
 Al cugetului nostru (vorbea cu laba n şold)
 Şi am pune-o şi pe foame ntre păcate,
 Ar fi o strigătoare la ceruri nedreptate.

Noi, vulpile, de altmîntreli, fricoase şi isteţe,
 Păcătuiam departe de codru, prin coteţe.
 Poţi cere tu, de pildă, şi tigrlui să pască
 Şi să mănînce bozii, lăptuci, bureţi şi iască?
 Tu, oilor, n'ai grijă, le faci o cinste mare
 Binevoind să-ţi fie spre poftă de mîncare,
 Iar pe ciobani, jivine fără de coadă, zic,
 Faci bine să-i adaogi la prînzuri mezelic.
 Să spuie numai lupii ce sînt aceşti ciobani. . .
 Nişte ncrezuţi cu bîte, fudui şi mitocani. »

Linguşitorii ceilalţi, şireţi şi buni de gură,
 Şi apărîndu-şi dogma cu rîvnă şi căldură,
 Au lămurit că leul, aflat în suferinţă,
 Este scutit prin ranguri de orişice căinţă.
 Şi, unul după altul, urs, tigrul, lup, curînd,
 Se spovedesc de fapte mai mici şi mai de rînd,
 Sfioşi să dea pe faţă păcatele mai grele,
 Cu gîndul dus aiurea, la mieii şi mieluşele.
 Mă rog, cei tari în gheare şi n colţi, şi de astă dată,
 Leşiră pîn' la urmă, din sfat, basmă curată.
 Nu mai putea fi vorba de jertfă şi de rug
 Şi se sfinţiră unii pe alţii, din belşug.
 Mai rămînea, alese printr'un prisos de har,
 Ca feţele sfinţite să treacă n calendar.

Cînd se ivi şi boul, codindu-se smerit;
 Se spovedi de aşijderi c-ar fi păcătuit.
 Pe o secetă, pe vremuri, care usca şi plopii,
 A prins, trecînd, o gură de fin din claia popii. . .
 Deodată tigrii, lupii şi urşii, chiar măgarul,
 Răcniră laolaltă, din răsputeri: — « Tîlharul!
 Noi căutam zadarnic cel mai grozav păcat
 Şi să-l mocnească boul nici nu ne-am fi aşteptat.

Ați auzit cu toții cum a furat nutrețul.
Pe el, nelegiuitul! La moarte, plîngărețul!»
Și fără nîrziere, deci, după cîte știu,
Tîrît de gloată, boul pe rug fu ars de viu.

Învățătura iese din fabulă îndată:
Smerenia cinstită e cea mai vinovată.

COCOȘUL ȘI MĂRGĂRITARUL

Tot scormonind cocoșul n bălegar,
A dat de un mărgăritar
Și s'a gîndit cu creasta și din partea cozii:
« Ce văd în el, de l caută nerozii? »
S'a întrebat: « Să fie de folos
Pentru cuvîntul numai că-i frumos?
Și că de aceea are trecere și preț?
Un bob de orz, urît și lungăreț,
Nu licăre pe nici o latură,
Dar îl mănînci și satură. »

Cocoș la minte e și omul prost:
Ce nu pricepe prostul, nu are nici un rost.

CRÎNGUL ȘI FOCUL

Pe prieteni să-și alege cu chibzuială,
Căci dacă prietenia-și de spoială,
Și ascunde lăcomia, e ca sapa
Și-ți pregătește groapa.
Priceperea acestor zicale nu-și prea grea
Dacă ascuți și povestirea mea.

O iarnă subt copaci, cu ger și cu nămeți.
Un foc, poate uitat în spuză, de drumeți,
Mocnea lângă un crîng, de-abia,
Pe nesimțite, și mai pîlpîia.
Ce-i de făcut? că vreascuri nu-și
Ca să ridice flacăra mai sus.
Focul îi zise crîngului: — « Tu, dragă,
Stai despuiat și gol de-o vreme ntreagă
Și-ai înghețat de tot, parc-ai murit,
Ai careva păcate, cumva, de ispășit? »
— « Nu vezi ce iarnă a căzut grămadă?
Cum să dau frunze din zăpadă? »
— « Ce vorbă! zise focul.
Dac-ai avea, socot, norocul,
Să facem prietenie amîndoi,
Scapi și de ger și de nevoi.
Sînt frate bun cu soarele fierbinte;
Ia cată-ncoa, și ia aminte.

Eu, iarna, fac minuni mai bune
Ca frate meu, pierdut acum din lume.
Întreabă-le grădinile cu geamuri,
De nu le dau și iarna flori și ramuri,
Caise, piersici, struguri, rîdii
Și trufăndalele din patru zodii,
Și portocala, plină, ca o minge,
Pe cînd afară suflă vînt și ninge?
Nu că mă laud, lauda nu-mi place,
Mai uită-te nițel încoace
Și vezi, oricît ar străluci de tare
Și oricît ar fi și soarele de soare,
El nu are puterea mea să-ndur
Și să topesc noianul dimprejur.
Nu-ai vrea să dai, la caldă mea dogoare,
Și iarna muguri, frunze noi și floare?
Dă-mi, dacă vrei, un colț în tine, mie,
Că viața ta îndată și învie. »
Ademenit de vorba lui cea dulce,
Dă crîngul focului un loc, ca să se culce,
Și de odată jaru, aproape stins,
A scăpărat. Văpaia sa întins.
Aleargă-n crengi, le mistuie de tot,
Din fiecă tulpină lăsînd un scrum și un ciot.
Talazele de fum astupă cerul,
Și flacăra, mai iute decît gerul,
A prefăcut tot crîngul în cărbune,
Din care se trezește și cite un tăciune.

Cum poate, ntr-adevăr, să fie
Și între foc și lemn prietenie?

LEUL ȘI OMUL

E bine să fii tare, dar judecînd mai drept,
De două ori mai bine-i să fii nițel deștept.
De teîndoiști de asta, dau pilda de mai jos,
Că fără-nțelepciune puterea-i de prisos.

Un vînător șiîntinse printre copaci o plasă
Și aștepta vînatul să intreîn sfoara deasă,
Dar, din greșeală, tocmai ajunse el vînat,
Că leul puse laba pe el nentîrziat.
— « La moarte! lighioană spurcată! — zise leul,
Căscînd o gură mare, să zic, cît heleșteul —
Aș vrea acum să aflu în cești mai stau tăria
Și drepturile care îți măgulesc trufia.
Tu ești acel pe care nici naiba nu-l întrece
Și care-ți dai și titlul, și peste lei, de rege?
Așa înfumurare, să văd acum, se cere,
Să fieîmpărechiată, la tine, cuo putere. »

— « Puterea mea e alta, părerea ta te minte,
Eu stăpînesc pămîntul numai cuun dram de minte,
Și chiar de-ar fi să-mi laud priceperile, aș zice
Că ele orice piedici leînvîng, și chiar, amice,
Puterea ta vestită, cum pot să-ți și arăt,
Dă,în fața slăbiciunii crezute, îndărăt. »

— « Tot laude! mie silă; tot snoave și povești.
Măș îndoii căm stare ai fi să dovedești. »

— « Nu prin povești. Prin fapte aș putea să dau
dovezi.
Dacă mințesc, poți face din mine tot ce crezi.
Primești?... »

— « Primesc. »

— « Vezi còlea întinsă o rețea?

Ea a ieșit din mintea și din răbdarea mea.
Vrei săîncercăm, eu, omul, tu, leul, din doi
cine

Va trece prin rețeaua dintre copaci mai bine?
Vezi că nu-i zid de piatră, e moale, e o ață,
Trece prin ea și vîntul și nare dos, nici față.
Dacă mă lași, voi trece prin plasă cel dintîi.
Ori mă rămîne leul voinic, ori îl rămîi.
Cînd voi ajunge apoi eu dincolo de ea,
Treci și tu, de ești tare, ca mine, prin rețea. »
Privîndu-i leul plasa, îi zise: — « Treci mai iute,
Că vin și eu îndată, în două, trei minute ».
Atuncea, vînătorul trecu pe subt rețea
Și să primească leul nerod se pregătea.
Și iată că și leul pornește, dar nu are
Tertip, ca pe subt plasă ușor să se strecoare
Și nu putea să rupă urzeala și să treacă.
Seînnămoleșteîn plasă, cu mintea lui zevzeacă.
Iar vînătorul nostru, cu namila puhavă,
Încheie socoteala pe loc, fără zăbavă.

MAIMUȚA

Știu, dai pe brînci de muncă, dar nu-i destul;
mă iartă.
O muncă folosește, și alta e deșartă.

Din zori în noapte, cînd adoarme zarea,
Îl năpădește pe plugar sudoarea.
Muncește greu, însă cu voie bună,
Cu sufletul și brațele împreună.
Din locul unde bobul de sudoare pică,
Fragedul spic pe nectul se ridică.
Oamenii trec și laudă țăranul
Din brazda lui, cît ține anul.

Pizmașă, dar, maimuța, de atîtea vorbe bune,
Ar vrea să se înfrupte din ele. Și se pune
Pe-o muncă tot atît de grea,
Ca să primească laude și ea.
Găsește-o buturugă, s-o răstoarne,
O ia pe dedesubt, o ia de coarne,
Ompinge, se trudește din umeri, din spinare,
A prins-o în brațe, s-a suit călare,
Ce n-a făcut, ca munca plugărească
Să o maimuțarească!
Dar buturuga nici nu mișcă,
Și musca neagră s-a nvrît și pișcă.

N-ai vrea cumva să fac vre o greșeală:
Maimuța, podidind de nădușeală,
E learcă de șiroaie,
Și udă ca de ploaie.
Și nu-i dă ziua bună și nimeni nu întreabă,
N-o laudă de așa soi de treabă.
Asta se cheamă
Că nici nu e băgată în seamă.

Maimuță dragă, pizma nu-i dovadă
Că nu ai fi făcută să te nvrîtești în coadă.

GÎȘTELE

De dinapoi, cu bățul, ducea la tîrg țăranul
Un cîrd de gîște grase, în frunte cu gîscanul,
Și, ca săncepem firul povestei de mai jos,
Nu prea vorbea țăranul cu gîștele frumos
Și se grăbea cu ele cît putea,
Ca să nu piardă ceasul de saftea.

(Cînd cată din vînzare parale să cîștige,
Ca gîștele, și omul se poate'n piață frige.)

Eu nui bag nici o vină, dar cîrdul, despre el,
Și orice gîscă'n parte nu cugetau la fel.
Căci întîlnind în cale un trecător, se strîng
În jurul lui și tot cîrtesc și i se plîng:
— « Ai pomenit vreodată făpturi mai umilite
Ca gîștele, bădie, și mai nefericite?
Ia uite, bădăranul ne duce dinapoi
Și s'a purtat tot drumul atît de prost cu noi,
Că nu știm ce'i cu dînsul. Năîngul nu se ține
De stîmă și respectul ce'n veci ni se cuvine.
Întreabă-l, că nu știe, și nici nu are nas,
Din ce slăvite neamuri, noi, gîștele, ne'am tras,
Strămoașele din Roma, te rog să iei aminte,
Cău fost sărbătorite și socotite sfinte. »

— « Și numai de aceea doriți acum cînstire?
Din ce'am citit la școală în Cartea de citire? »
— « Nu știi, lăsînd deoparte mîndria și orgoliul,
Că am scăpat odată, la Roma, Capitoliul? ! »
— « Strămoașele! Se știe, dar vorba e de voi.
Nu mi spuneți ce foloase aduceți astăzi, noi.
Ce'ați mai făcut? Ce faceți? Ce dați? voiesc să
zic. »

— « Am dobîndit tot dreptul să nu mai dăm
nimic. »

— « Atunci, lăsați strămoșii să-și doarmă somnul
lor. »

Voi sînteți bune numai la tavă și cuptor. »

A mai lungi povestea cu gîștele se poate,
Dar superi, fără voie, pe cele îndopate.

PORCUL

Odată porcul, ieri, alaltăieri,
S-a strecurat la curte, la boieri,
S-a tăvălit acolo prin zămcuri și lături,
Prin murdării, prin spălături,
Și s-a întors mai porc decât plecase,
Mînjit de prin hîrdaie, din troace și alte vase.
— « Ei, ce-ai văzut? Lă întrebat porcarul,
Că umblă vorba, de cum treci hotarul,
Că la boieri e totul mărgăritar și fir,
Mătase, catifele, miròs de trandafir. »
— « Prostii peste prostii.
Ce frumuseți și bogății?
Doar balegă'n tot locul, noroi și găinaț.
Am scormonit, nu-i vorba, în ele cu nesaț,
Am cercetat, cu rîtul, adînc: nimic de preț.
Și n-am găsit nimic nici în coteț. »

Nu măncumèt să mă gîndesc măcar
La vre un critic zis și literar;
El nu găsește'n scrisul nimănui
Nimic ce-i place și nu-i pute lui.

CUARTETUL

Urșii, maimuța, țapii și măgarii
S-au hotărît săntreacă lăutarii
Și să înjghebe un taraf de patru.
Se pregătiră, deci, ca de concert și teatru,
Cu note, contrabas și cu viori,
Săncremenească lumea și să-i dea fiori.
S-au așezat sub tei, tovărășie,
Și pătimași să cînte-o melodie,
Au zdrăngănit din strune cît putură
Și n-a ieșit decât harababură.

Maimuța, pricepută, a strigat:
— « Voi nu vedeți ce rău v-ați așezat?
Opriți-vă o clipă. . . Contrabas,
Tu ieși de la vioară, în față, cu un pas!
Vioara doua vine după mine!
Acum, quartetul va cînta mai bine.
Și vor juca și munții după noi. »
Dar a ieșit acelaș tărăboi.

Măgarul, însă, fin observator,
Ghicì pricinaîncurcăturii lor.
— « Iată, mi trecu ceva prin gînd, —
Zise măgarul. — Să neașezăm la rînd. »
Artiștii ascultară, se-așezară,
Și se făcură iarăș de ocară.

Ce-i de făcut? Discuții. Nu se știe.
 Zbierăte, răcnete, gălăgie.
 Se apropie de zgomot și o privighetoare.
 Cuartetul o zărește și-i face o rugare:
 — «Nu vrei să ne arăți, măiastră,
 Cum trebuie așezată trupa noastră?
 Avem de toate, note, instrumente
 Și, fără deșdoială, și talente,
 Dar, vezi, nu știm cum trebuie stat.
 În toate felurile noi am încercat.
 Și ne trudim de-a surda și-n zadar.
 Distribuie-ne bine și-n formă, așadar.»

Privighetoarea le-a răspuns:
 — «Credeți câtăta-i de ajuns,
 Să v-așezați părechi sau nepăreche?...
 Se cere iscusință, băiete, și ureche.
 Că stați pe jos ori altfel și-orîșicum
 Și-așa cum v-așsirați acum,
 La stînga sau la dreapta, cum v-ați pus,
 Ori cu picioarele în sus,
 Totuna e, vioară sau ciubotă,
 Nu iese muzică o iotă.
 Condiția de căpătîi
 Este să știi să cînți, întîi și-ntîi.»

VULTÛRUL ȘI PĂIANJENUL

Lăsat în rotogoale din norii lui, viteaz,
 Vultûrul se oprește pe pisc, în Caucaz,
 Și dintr-un vîrf de cedru cu brațe seculare,
 Se uită-n toată lumea-mprejur, în zarea mare.
 Pămîntul se deschide deodată, ca un lacăt,
 Și pare că-l cuprinde întreg, pînă la capăt.
 Cîmpiile brăzdate de ape sclipitoare,
 Poienele și codrii și șesurile-n floare
 I se-nmulțesc nainte, pe rînd, în răsărit,
 Învestmîntate-n firul și aurul urzit.
 Iar Caspica mănoasă, din care munții sorb,
 Bătea-n lumină, neagră, ca ăripa de corb.
 — «Fii lăudat, tu, Doamne, atotefăcător,
 Că mi-ai dat har puterea acestui mare zbor,
 Că nu e înălțime sau vînt să le doboare
 Cînd ăripile mele deschise-s călătoare.
 Și nimenea nu poate zbura atît de sus.»

— «Cum văd eu, te cam lauzi în cele ce ai
 spus, —
 Răspunse un păianjen din crengile vecine. —
 Crezi că-n privința asta eu stau mai jos ca tine?»

Într-adevăr, vulturul deasupra lui îl vede
Cum își urzește plasa, cum stă, cum se repede
Pe schele, parcă'n gîndul să ia și să-i ascundă
Lumina de la soare umbrela lui rotundă.
— «Te-ai întreba, tu, gîză, cum ai ajuns aici, —
Îl cercetă vulturul, — de jos, de prin urzici?
Nici ai cu zborul mare nu se încumetă toți
S-ajungă pînă'n piscuri, și-ntreb, dar, tu cum
poți,

Berc, slab și fără aripi și moale și urît?»
— «Ghicește ghicitoarea.»

— «Pesemne, te-ai tîrîț.»
— «Să mă tîrăsc? De unde! M-am agățat de tine
Și m-ai adus tu însuși, în coada ta, vecine.
Acum, ajuns, pot singur să fac ce vreau,

și-ascultă,
Din zborul tău năvalnic să nu faci vorbă multă
Și să mai știi că. . .»

Însă, pe cînd vorbea, fudul,
Și-și înjghebase cortul pe-o cracă îndestul,
Veni un vînt mai tare, pornit ca un vîrtej,
Și-l azvîrlî deval, cu vorba în gîtlej.

Nu știi de ce părere ești dumneata, dar pare
Păianjenii aceștia că-au chip și-asemănare
Cu cei puțini la minte, la fapte și la vlagă,
Prinși de pulpana celor ce se găsesc să-i tragă.
Se umflă'n piept bătîndul, golani și potentăți,
Și-i mătură secunda, de unde s cocoțați.

MĂGARUL ȘI PRIVIGHETOAREA

Zăbind măgarul o privighetoare,
Îi zise: — «Dragă dintre surioare,
Am auzit din guri vreo zece
Că'n cîntec nimeni nu te-ntrece.
Nu vrei să-mi cînti ceva și mie?
Sînt foarte priceput în melodie
Și vreau să-mi fac de tine o părere,
Ce meșteșuguri ai și ce putere.»

Privighetoarea și dete drumul,
Și ghiersul ei, mai dulce ca parfumul,
Se mlădia, cînd lin ca o mătase,
Cînd revărsat în triluri furtunoase.
Parcă pustie, amuțiră-ndată
Pădurea toată, păsărima toată,
Și-ncremenită firea să asculte,
Rămase el, din cîntecele multe.
Cîrezile-ati-piră, și vîntul, ciocîrlanul
Își desfătau auzul furat, pe cînd ciobanul,
Îngîndurat, și, mută, ciobănița
Zimbeau privind cum tace miorița.

Cînd isprăvi, măgarul somnoros,
Clătind din cap în sus și-n jos,
Spuse: — «Nimic de zis. Oricine
Să te-asculte poate și pe tine,

Dar ce păcat că nu cunoști măcar
Cocoșul nostru, de pe bălegar!
În meșteșugul tău, mai mărunțel,
Ai învățat ceva și de la el.»
Privighetoarea, auzind cea spus,
Spre mări și țări s-a dus și s-a tot dus.

Să ne rugăm și noi de zece ori:
« Ferește-ne de așa judecători! »

FRUNZELE ȘI RĂDĂCINILE

Într-o frumoasă zi de vară,
Lăsându-și umbra peste țară,
Frunzele, în vorbă cu zefirii,
Șoptind de dragul mulțumirii,
Se laudau că e dator
Ținutul, frumuseții lor.
— « Noi, frunzele, sîntem copacul;
Cesar fi fără de noi, săracul,
Podoaba, măreția lui,
Gol, singuratec, ca un cui?
La umbra noastră fluieră păstorul,
Se odihnește călătorul,
Se adună fetele de horă.
În crepuscul și aură
Privighetoarea în noi se ascunde,
Cu cîntecul pornind în unde.
Nici voi, zefirii, de prin foi,
Nu vă mai despărțiți de noi. »

Un glas adînc răzbi prin cel subțire:
— « Ni s-ar cădea și nouă o mulțumire ».

Lăudăroasele răspund întăritate:
— « Cine ne nfruntă pe neașteptate
Și are îndrăzneală de cuvînt? »

— « Păi, noi, — răspunde glasul din
pământ. —

Jucînd în zare şi lumini,
Voi aţi uitat de rădăcini
Şi credeţi căţi ieşit din vînt.
Prin bezna oarbă, de mormînt,
Silind, muncind cu mii de braţe,
Pornim, de noi să se agaţe
Podoaba frunzelor uşoare,
Să pîlpîie în azur şi soare. . .
Făşti, frunză, glasul mai sfios, mai mic,
Că fără mine nu ai fi nimic.
Creşte frumos, cît vrei, dar nu uita
Că sîntem viaţa şi fiinţa ta.
Tu treci cu toamnele odată
Şi ieşi mai nouă, mai bogată
În fiecare primăvară,
Doar rădăcina să nu piară.
Eu, dacă mor şi mă usuc,
Şi frunza, şi copacul, şi umbra lui,
se duc. . . »

PUIUL DE CIOARĂ

Vultûrul, din Tărie, cu turmele subt el,
S-a năpustit în ele şi a răpit un miel.
Din pomi, un pui de cioară, văzînd aşa ispravă,
A vrut s-o facă şi el, la fel, fără zăbavă.
« Dar dacă-i vorba, şi zise, să iei, apoi să iei,
Şi n-ai să-ţi pui tu mintea, ca el, cu nişte miei,
Să te mînjeşti, aproape pentru nimic, pe gheare.
El trebuie să fie mai slab la ridicare.
Dacă aş vrea, ca glonţul m-aş repezi deodată
Şi-aş înşfăca în aer o altfel de bucată. »
S-a repezit, cum zise, din craca lui subţire,
Înfăşurînd păşunea cu o lacomă ochire.
Din turmele întinse, cum pasc şi sar şi trec,
El îşi alese, după mărime, un berbec,
Şi ce berbec! o spaimă cu gîdeamîte coarne,
Pe care însuşi lupul s-ar teme s-o răstoarne.
Îl şi ţinti şi, gata, n-ajunse i se înfipse.
Dar înţelese, tîrziu, că se şi fripse.
Cojocul gras, cu lîna ca sîrma şi încălţit,
L-a încheştat de gheare pe cît s-a mai smucit.
Nemaiputînd să iasă, din sîrma din spinare
De-abia l-au scos ciobanii, aproape fără gheare,
Şi-apoi, zmulgîndu-i coada şi-aripile de vii,
L-au dat pe puiul cioarei, de joacă, la copii.

De-așijderi cu toți hoții. Cînd un borfaș mai mic
Se ia după tilharul cel mare, vreau să zic,
Acolo unde scapă tilharul, ca într'adins
Borfașul este prins.

CIOARA ȘI GĂINA

Cneazul de la Smolensk, Kutuzov, nu doarme,
El își face oaste, căpitani și arme;
Căci năvălitorul, mîndru de pomană,
Trebuie pe ncetul prins ca într-o capcană.
Moscova e ținta și a rămas pustie.
O să-l cam învețe Cneazul ce nu știe.
Toți locuitorii au plecat, cu toții,
Și-au lăsat să intre în cetate hoții.
Au plecat în gloate, rînduri și convoaie,
Roiuri, ca din stupii luați de vîlvătaie.
Iată, de pe streășini, croncăne o cioară.
Stă nepăsătoare n zarva de pe țară,
Cînd, de pe-o cotigă, strigă o găină:
— « Stai pe nvelitoare și nu pleci, vecină,
Ori te simți, pesemne, bine ntr-un oraș
Cotropit, în lipsa noastră, de vrăjmaș? »
— « Nici nu mă privește, nici nu mă clintesc, —
Îi răspunde cioara n graiul cioroiesc. —
Dar cu voi, vezi bine, i altă socoteală.
Cioara nu e bună friptă, nici în oală.
Eu cu musafirii cad la învoială.
Poate că mai iese și vreo procopseală,
Ceva caș, oscioare, carne vreo bucată,
Du-te sănătoasă și drum bun, surată. »

Cioara, prin urmare, a rămas. Necazul
Începu cînd strînse lațurile Cneazul.
Neavînd ce pune veneticii în gură,
Puseră, de foame, ciorile în fiertură.

Omul, ca și cioara, încrezut la vorbă,
Ticălos la faptă, nimerește în ciorbă.

LUPUL ÎNTRE CÎINI

Lupul, sărind să intre noaptea în stîină,
A nimerit, ca muștele în zmîntînă,
În haita cîinilor din dos,
Care au zvîcnit, simțindu-l pe miròs.
— « Pe el! — strigau, treziți, ciobanii. —
Proptiți în poartă drugii, aduceți bolovani,
Veniți cu bîte, rîngi și dați lumină,
Că a intrat în stîină o jivină! »
Într-o clipită, forfota se adună,
Și lupului zbîrlit nu-i e de-a bună.
Înfricoșat, înghesuit, dar cu trufie,
Căta din ochi pe cine să-l sfîșie.
Dar a văzut că gluma se îngroașe,
Că nu mai e acum ca în imășe.
Și c-a sosit, nici pic de îndoială,
Ceasul urît, de dat o socoteală.
Și s-a gîndit să scape, ce să facă,
Poate în tocmeli cu stîina se împacă,
Și începu: — « Scumpi prieteni, cîtă larmă!
Împiedecarăți oile să doarmă.
Ce v-a venit? Nu sîntem toți
Ceva ca niște cuscri, cumetri sau nepoți?
Dacă am venit din codrul meu încoace,
E ca să facem jurămînt de pace,
Să dăm uitării totul din trecut,
Ca și cum nici nu l-am știut,
Să ntemeiem de-acuma o frăție
Și s-o păzim întreagă pe vecie.

Mă leg pe cinste, neam de neam din lupi,
 Să fug de oi, cum mă feresc de stupi,
 Să nu mă ating, ci, blînd ştiut din fire,
 Să-i dau chiar, stîinii voastre, ocrotire.»
 — «Mai tacă-ţi gura, — îi răspunse baciul, —
 Tu, prins de bot, mai faci şi pe cîrmaciul.
 Eşti numai sur, eu sînt încărunţit
 Şi, cu năravul tău, obişnuit.
 De aceea mi-am făcut şi eu o lege,
 Cu lupii voştri a mă înţelege:
 Eu îi jupoi de piele şi de vii.
 Pe el, ciobani! pe el, dulăi! pe el, copii!»

MOTANUL ŞI BUCĂTARUL

Un bucătar, în meseria lui vestit,
 De la cuptor la cîrciumă s'anzăpezit.
 Era evlavios, bisericos, nevoie mare,
 Şi chiar în ziua ceea, prin urmare,
 Pentru odihna sufletului, al cumetrei,
 Făcea un parastas. Din fundul vetrei
 Tocmai scosese tava cu fripturi mustoase,
 Şi pînă să mai guste din ţuici, cum mai
 gustase,
 Puse motanul pază, în timp cu băutura,
 Ca şoarecii nu cîmva să ronţăie friptura.

Dar cînd s'antors, ce credeţi că a văzut pe jos?
 Colea un zgîrci, o pulpă, şi dincolo un os,
 Şi'n colţ, la bolobocul cu vrană, de oţet,
 Chiar pe motanul paznic, rozînd un pui, încet.
 Şi începu să-l certe: — «Cum, nu ţi-a fost
 ruşine?
 Cîmcredere mai poate să puie omu'n tine?»
 Însă, tăcut, motanul nu se lăsa de treabă,
 Ca să asculte glasul ce-l muştră şi-l întrebă:
 — «Erai cînstit pe vremuri, dar te-ai stricat
 cu anii,
 Şi dat de pildă'n casă, mîncă-te-ar şobolanii!
 Ce-o să mai zică mîţa de-aşa model de soţ?
 Că eşti şiret, motane, necredincios şi hoţ.

Și nu'n bucătărie, dar nici în bățatură
Nu poate să mai vie vicleana ta făptură.»
Motanul, însă, molcom și rece, nu mai spui
Că și ajuns sămbuce pe cel din urmă pui.
Dar bucătarul gureș o tot ținea-nainte,
Nemaisfîrșind potopul moralei de cuvinte.

Eu, cîte unui astfel de bucătar cu gură,
Lăș spune să-și însemne pe zid o'nvățătură:
«A nu se pierde timpul cu sfaturi răsuflăte
Acolo unde-i vorba de autoritate».

BROASCA ȘI JUPITER

Din mlaștina din vale, o broască se suise
Pe vîrful unui munte cu bolțile deschise,
De-a bușile, de-a broasca, și nu din
întîmplare:

Își căuta o casă, la umbră și răcoare.
Avea bordei și'n baltă, să doarmă și să caște,
Dar boieria-i mare și la broaște.

Vacanțele cucoanei au cam ținut puțin,
Căci s'a lăsat arșița fierbinte și din plin,
Și, într-o zi, dogoarea prea tare îi uscăse
Și pielea de pe oase.

Pe-atunci era mai mare Jupiter
Și împărătea peste pămînt și cer.
Îngenunchind smerită, pe cremene și stînci,
Făcu o rugăciune, cum știe ea, pe brînci.
— «Fii milostiv cu mine și vezi că e nevoie
De un potop, cam zilele lui Noe.
Mai umflă apele o dată,
Să-mi fie vizunia din groapa mea scăldată,
Să'nnot, să ies la lună, să mă mai dau afund
Și să mă joc, să fug și să mă ascund.»

Orăcând zadarnic, cu ochii duși în zări,
Îl ia, din rugăciune, de-a dreptul la ocări.
Dar Jupiter din ceruri, blajin și liniștit,
Ceea ce nu se întâmplă în chip obișnuit,
Răspunde: — « Goliciune nemernică și vană,
Orăcâi de pomană.
Să-nnec de dragul broaștei și să scufund o lume,
Ca să se bălăcească ea anume,
Și să se afle-n treabă?
Hai, dă-te jos degrabă,
Pe partea cealaltă,
În zmîrcul și mocirla ta, din baltă! »

Și omul cîteodată-i cu broasca de un fel:
Să piară lumea-ntreagă, dar să trăiască el.

LUPUL ȘI CUCUL

Despărțirea dintre lupul trist și cuc:
— « Eu te las cu bine, cucule, mă duc.
Oamenii și cîinii sînt la voi de-o teapă,
Nimeni nu-i împacă, nimeni nu le scapă.
Poți fi orișicine și picat din cer,
Nu îți iartă viața, și-o pîndesc și-o cer. »

Cucul îl întreabă: — « Drumurile sînt lungi
Pînă unde gîndul tău ar vrea să ajungi?
Pe acolo-i lumea ceea de povești,
Pașnică, în care crezi că-i să trăiești? »

— « Mi-am ales eu calea bună, nu te teme.
Raiul nu-i departe și-o să merg o vreme.
În pădurea ceea gîrlele-s de lapte,
De-abia ies, și toate poamele sînt coapte.
Toți duc laolaltă viața de frăție,
Uite, dă-mi și mie; ține, na și ție.
Cîinii nici nu mușcă, dorm și nici nu latră,
Țara-i ca o pîine, caldă ca o vatră.
Nu te-mpinge dorul, nașule, nu-ți place
Să-ți faci cuib pe-acolo, fericit în pace,
Cînd pe-aci tot timpul frica te zbîrleşte,
Ziua fără tihnă, noaptea iepurește?...
Ci rămîi cu bine, fără supărare. »

— « Să nu uit în grabă încă o întrebare:
Ce faci cu năravul și cu colții, fine,
Lai lăsat acasă, ori îi iei cu tine? »
— « Cum să-i las acasă? Noi frășă de bleg. »
— « Păi, atunci mutarea n-o mai înțeleg.
Când ajungi, văd bine, iar te dai la rele
Și rămii la urmă și fără de piele. »

Cu năravuri, omul, și el, în sfârșit,
De nimic și nimeni nu e mulțumit.
Pricina de harță, sfadă și gîlceavă
E în el, de-a pururi, dramul de otravă.

FIERTURA LUI DEMIAN

— « Vecine dragă, haide, mai poștește,
Mai ia o strachină de pește. »
— « Îți mulțumesc din suflet, sînt sătul. »
— « Și totuș n-ai mîncat destul.
Mai ia o dată, dacă mă iubești.
Cu ciorba asta nu mai te-ntîlnești. »
— « Da' n-am mîncat trei străchini pline? »
— « Mai ții și socoteală, măi vecine?
Ia și mănînc-o sănătos pe toată.
Nu te sfi, că-i ciorbă minunată.
Numai te uiți și-ți vine pofta iar.
De grasă ce-i, e ca de chihlimbar.
Fă-mi dar plăcerea și mai ia o dată,
Din cegă, din plătică, din borș cîte-o bucată.
Ce stai așa, femeie, de nu scoți nici o vorbă?
Mai roagă-l, mai poștește-l și tu frumos,
la ciorbă. »

Deci Demian, pe Foca poftindu-l la ospăț,
Îl îndopa din oală și nu-l slăbea din hăț.
Nici să răsufle, bărem, nu-i mai lăsa răgaz
Și, străchini după străchini, golite cu necaz,
Mai rămăsese-a cincea, iar omul și nevasta
Îl îmbulzeau, zicîndu-i: — « Mănînc-o și pe asta
Și nu mai face nazuri și mofturi, Foca dragă ».
Tingirea se golise de borș aproape-ntreagă,

Dar năpădit de zeamă, de munci și de sudoare,
Să rabde încă una nu s-a simțit în stare,
Și, fără bună ziua, nici mulțumesc, nici rugă,
Își ia din cui căciula și punește pe fugă.
Și de atunci încoace, biet Foca, an de an,
Nu mai deschide ușa lui badea Demian.

Tu, scriitor cu haruri primite ca din vis,
De nu vei ști condeiul să ții-l măsoară în scris,
Crușându-ți cititorii de proza sau de versul
Pierdute-n zeamă lungă și bălăcindu-ți ghiersul,
Vei face numai greață cu tot ce-ai vrut să spui,
Ca Demian cu ciorba din străchinile lui.

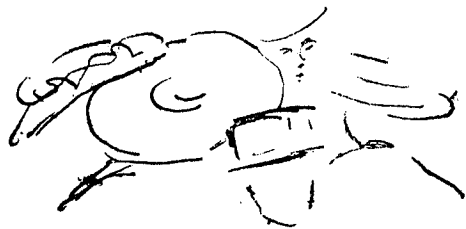
TRECĂTORII ȘI CÎINII

Doi prieteni trec vorbind, pe înserate,
Ca oamenii, de multe și de toate.

Deodată cîinele, sau un cățel,
Sare și latră, și altul după el,
Și încă doi și încă trei, din curți,
Dulăi mai mari, botoși, mai cîrni, mai scurți.
Poate cincizeci, poate o sută, cine știe!
O haită întreagă, de păreau o mie.
Se adună, se adună, — o turmă!
Și latră și înjură în limba lor, din urmă.
Lătrăii niciodată, de stradă sau din viață,
Nu latră dinainte și din față.

Unul din prieteni, mîniat că-l latră,
Se apleacă, ia o piatră
Și vrea să dea, dar celălalt nu-l lasă:
— « Vezi-ți de treabă, fă-te că nu-ți pasă.
Mai rău ți întărești cu graba.
O să-și dea seama și ei că au lătrat degeaba. »
Și după o bucată de drum, adevărat,
Nici un cățel sau cîine nu a mai lătrat.

Că latră cîinii, vorba vine;
 E graiul lor, și lor li se cuvine.
 Te latră însă oamenii pizmași.
 Eu zic că și pe ei să-i lași
 Să-ndruge la minciuni și la palavre.
 Ei se numesc în graiul nostru javre.
 Nimic nu-ncep, nimic nu țin, nimic nu fac.
 Lasă-i să latre și ei, că ostenesc și tac.

ȚĂRANII ȘI RIUL

Nemaiputînd să rabde mai departe
 Prăpădul fiecare-n parte,
 S-au adunat țărani, prin urmare,
 La judecata riului mai mare,
 Ca să se plîngă de o droaie
 De rîulețe și pîraie,
 Că le înneacă țara și-o mănîncă.
 Ele țineau de matca lui adîncă,
 Veneau umflate și zmulgeau cătune,
 Ținuturi, mori, izlazuri de pășune,
 Și valvîrtej, furînd cirezi și turme,
 Nu mai lăsau din sate-ntregi nici urme.
 Cînd au ajuns la riul pomenit,
 S-au minunat să-l vadă blajin și liniștit.
 Printre orașe mari, neturburată,
 Nu i se varsă unda niciodată.
 Apucăturile lui bune
 Vor potoli pîraiele nebune,
 Că le va da porunci, din sat în sat.

Țăranii-atunci s-au mai apropiat,
 Ca să-l înduplece, să le asculte
 Durerile și chinurile multe.
 Însă, uitîndu-se în apele lui late,
 Văzură-n riul mare, cărat pe jumătate,

Avutul lor, răpit de râurile mici,
Înghesuit de-a valma, bucate, vite, tîrlă,
Și-l însoțeau cu ochii, dus pe gîrlă.
Dar pricepînd mai bine treaba,
Au înțeles că au venit degeaba.
La urma urmei, râului ce-i pasă:
Au dat din cap și s-au întors acasă.

Ce să mai cauți la cei mari dreptate,
Cînd ei dau cu cei mici pe jumătate?

ZMEUL DE HÎRTIE

Înnălțat pînă într-un nor
Și crezîndu-se cocor,
Zmeul mîndru, tras de sfoară,
Își închipuie că zboară.

Dintre flori, un fluture,
Începînd să-și scuture
Aripile dezmoțite
Și plutind pe dibuite,
Îl aude-n cîmp, de sus:

— « Vezi pînă unde m'am dus?
Tu de-abia te mai zărești,
De mărunt și jos ce ești,
De prin volbură și izmă.
Ai de ce să-ți fie pizmă:
Eu mă leagăn în Tării
Și tu nnoți prin bălării. »

— « Ești fudul, dar ai uitat
Că te nnați numai legat.
Eu zbor jos, mai zbor, mai stau,
Dar mă duc oriunde vreau.

Și n-am nici bîzîitoare
De foiță de țigare,
Ca să zbîrnîie de-a surda
Cînd își paște iarba ciurda.»

PIATRA ȘI RÎMA

În fabule, pe lîngă dobitoace,
Vorbesc și pietrele, de-o vreme-ncoace,
Și descleștate toate, de tot, ca la un semn,
Nu-i de mirat ca graiul să iasă și din lemn.

O piatră, prin urmare, se supără pe-o ploaie
Care cădea în cîmp și da șuvoaie,
Și zise: — «Proastei i se pare
A fi făcut ispravă mare,
Căa murdărit pămîntul vre un ceas —
Și lumea bucuroasă prinde glas.
Eu ce să zic de mine?
Și totuș de dreptatea lumii mi-e rușine.
Culcată-aci, de nu știu cîte veacuri,
Privesc la toate-aceste fleacuri
În liniște, smerită, cum trec și se urmează.
Unde mă pui, acolo stau, de pază,
Și nimeni încă nu mi-a mulțumit.
Omul nedrept mai e și ipocrit.»

— «Mai tacă-ți șura, pacoste bătrînă», —
Răspunse rîma din țărînă. —
Un ceas ori mai puțin de ploaie
Face tulpina grîului vioaie,

Îi dă plugarului muncit nădejde,
Și seceta, ca lepra, o gonește.
Iar tu? dar cine te întreabă?
Zaci stearpă, dormi și crezi că faci vreo treabă.»

Domnul Cutare'n slujbă, plătit de-o viață întreagă,
Stă, unde e de lucru, în jilt, și nu se bagă.

CURIOSUL

— « A! bună ziua, dragă, când intrași?
Văd că îți merge bine, că te'ngrași.
Nu mai încapi în cataramă. »
— « Sînt fericit! Am fost duminică la
panoramă. . . »
— « Și ce ai văzut? ia spune! »
— « Ce mai încoa și'ncolo? E-o minune!
Am colindat clădirea întreagă, ce să spui! »
— « Tablouri multe, olării, statui? . . »
— « De unde! Animale și pasări. . . cîte toate,
Care de care mai ciudate;
Gîngăni, te ia groaza într'adevăr,
Cu aripi, fără aripi, cu păr și fără păr. . . »
— « Am înțeles, ai fost pe la muzău,
Așa se spune. . . »
— « Zău? . . »
Și să mai vezi ce fluturi! ce gîze! mii și mii,
Puse'n dulapuri, rafturi și cutii,
Unele mici cît niște gămălii,
Ca de zmarald, de aur și mărgear,
Din toată lumea, pînă la ocean. . .
Deabia le vezi pe unele din ele,
Așa's de mărunțele. »
— « Natura asta, cum îi zice,
E ca un basm, într'adevăr, amice. . . »

Dar într-atîtea frumuseți mărunte,
 E și un elefant acolo, cît un munte. »
 — « Acolo, n panoramă? »
 — « Vezi bine că acolo. »
 — « Nici n-am băgat de seamă. »

VULTÛRUL ȘI SOBOLUL

Venind din zările silhii
 Vulturu'n zbor, cu vulturoaica lui,
 Într-o pădure mare, deasă,
 A vrut să-i facă darul de mireasă,
 Clădindu-i cuib înalt, atît măcar,
 În cel mai mare și stufos stejar.
 În crăcile întinse din veac în veac, cu anii,
 Vor crește n voie slobozi și hultanii.

Sobolul, auzind de pregătiri,
 Tiptil se ndreaptă către miri,
 Să spuie de cu vreme, crezînd de cuvință,
 Că nu e bun stejarul ales, de locuință,
 Că n rădăcini e putred și șovăie, firește,
 Să nu se prăbușească ntr-o zi; Doamne ferește!
 Așa că dă povață, bogată fînd pădurea,
 Să-și mute căsnicia și cuibul ei aiurea.

Dar vulturilor să le dea, din vizuină,
 Învățături și sfaturi asemenea jivină?
 Agerul ochi de vultur nu se nșeală.
 Ce se mai vîră ea în socoteală
 Și n trebile mpăratului din slavă?
 Vultûrul îi clădi fără zăbavă
 Palatul închinat împărătesei sale,
 Și iată-i împreună, pe cer, în rotogoale.

E timpul să vă spui
Că'n primăvară ea și scoase pui.

Dar într-o zi, cînd se întorcea acasă,
Gonind pe sus, vulturul, cu prada cea mai grasă,
Nu-și mai zări stejarul, din Tării.
Se prăbușise'n roata unei vijelii,
Strivind în cuib și puii și pe mamă.

Că nu ținuse sfatul sobolului în seamă,
O negură-i se așterne pe ochi, cernit de moarte.
Se îndărătnicise'n trufile-i deșarte,
Cînd cîrțita-i spusese din mușuroi, de jos,
Că arborele-i putred și trunchiul găunos.
El s-a ncrezut în fala stejarului, văzută,
Uitînd că știutoarea scobește neștiută
Și că, scurmînd pămîntul, făptura ei puțină
Trăiește'n rădăcină.

Să nu nesocotești un sfat
Nainte de-a-l fi bine judecat.

LEBĂDA, ȘTIUCA ȘI RACUL

O lebădă, odată, o știucă și un rac
S-au apucat să tragă un car și, greu, ceac-pac,
La oiște de-a surda tustrei se înhămară,
Că n-au urnit din locu-i temuta lor povară,
Ce le păruse parcă la început ușoară:
Căci lebăda, cu aripi, trăgea în sus, la nori,
Racu, îndărăt, și știuca, la iaz. De zeci de ori
S-au opintit zadarnic. . . Care avea dreptate
Din trei, nu știe nimeni să-i dea înțîietate,
Nici cînd a fost să fie, și nici la ce soroc,
Dar de atunci carul stă pînă azi pe loc.

Cînd prietenii, la treabă, nu se înțeleg, amin!
Isprava li-i deșartă, și munca lor — un chin.

BALTA ȘI FLUVIUL

— « Cei asta? — 'ntrebă balta pe fluviu. —
Ce destin!

Să curgi mereu, și ziua și noaptea, tot senin.
Cum nu ți se urăște și cum n'ai obosit?
Te văd cărînd corăbii, poveri, fără sfîrșit,
Încărcături pe plute și mii și mii de bărci.
Nu ești sătul de trudă, de n'ai de gînd să-nțarci?
Ce viață mai e asta, și n'ai să te mai lepezi
De vana străduință a undei tale repezi?
Ridică-te din maluri și uită-te la mine
Cît mă răsfaț de galeș și cît îmi e de bine.
N'am nume, nici pe hartă n'am semn,
nici n'am cîntate

Isprăvi neauzite și fapte laudate.
Copilării și fleacuri! Nămolul, ca o blană,
Mă leagănă, culcată ca'n perini o cucoană,
Și fericită astfel visez în dulce tihnă. . .
Ce e la tine zarvă, la mine e odihnă.
Nu mă strivesc corăbii, și țărnul nu'mi încarcă
Niște coșciuge strîmte cu vîslele de barcă.
Cel mult dacă vreo frunză, venind din depărtare,
Mi-atinge rar oglinda, gingaș, cu'o sărutare. . .
Ferită pretutindenii de vînturi, ce-ar putea
Săducă altă viață în fericirea mea?
Dormind, străvād cum lumea se zbuciumă'n
neștire

Și'mi duc filosofia prin somn, ca'n amintire. »

— « Filosofia asta din mlaștina ta largă,
În care zaci, nu știe ce lege ne aleargă, —
Răspunse bălții fluviul. — Trudire și mișcare.
Prin munci neodihnite ajungi adînc și mare,
Iar prosperitatea undei zvîcnirea o păstrează.
Belșugul meu de ape și albia mea trează
Aduc foloase lumii și mie — ce vrei? — slavă.
Eu mii de ani voi curge așa, iar tu, trîndăvă,
Tu vei seca și trece din mlaștină în zîmrc,
Și n-are să te plîngă măcar un cocostîrc. »

Într-adevăr, cînd fluviul mînă mai viu, —
domoală,
Balta scădea'n nămoluri de liniște și boală,
Nici trestii, nici rogozuri nu iau mai dat
o viață,
Și se trezi uscată'ntr-o bună dimineată.

CLEVETITORUL ȘI ȘARPELE

Degeaba s-a zvonit că n-ai înțietate
Cinstită-n lad, și nici deloc dreptate.
O să vedem îndată că, săracii,
Nu iartă strâmbătatea nici chiar dracii.

S-a întâmplat odată-ntr-un alai
Din lad, cam prin aprilie sau mai,
Clevetitor și șarpe, dintr-un salt,
Să vrea ieși-nnaintea celuiilalt.
Și s-a iscat gâlceavă-n cele zise
Și-un tăraș cum nu se pomenise.
Care de care mai lăudăros,
Își lăuda otrava și colțul veninos.
Jignit a nu fi în alai întâiul,
El, șarpele, iar fi mușcat călcîiul
Dușmanului, și asta făcu ca, din grămadă,
Clevetitorul să rămîie-n coadă.

Dar Belzebut, ivit în dreptul lor
Și apărîndu-l pe clevetitor,
Îi zise șarpelui: — «Pe tine
Te prețuiesc cum se cuvine.
Ai un venin, minune mare!

Pe cine-nghimpi, dă ochii peste cap și moare,
Dar tu înțepi doar din apropiere,
Nu ai a clevetirii năstrușnică putere.
Clevetitorul bate-n depărtare,
Și streacă gura lui nici grăniți n-are.
Te-ajunge peste mări și țări și munți.
Tu poți fugi, dar nu poți să-l înfrunți;
Așa că el e mai primejdios.
Lăși locul tău, tîrăștește pe jos.
El are drept la locul dinainte.
Haide, înțelege, șarpe, fii cuminte.»

De-atunci, în lad, din punctul de vedere
Curat, clevetitorul are precădere.

OSPĂȚUL

Ca să mîngîie lumea, pe-o foamete grozavă,
Se hotărî și leul să facă o ispravă.
Trimise pretutindeni pe vestitori să cheme
La un ospăț cum nu a mai fost dintr-altă vreme
Jivinele din codru, din scorburi și pămînt.
Nu șovăit nici una s'asculte de cuvînt.
Un bun ospăț e binevenit și'n timpuri bune,
Și pofta de mîncare cu drag i se supune.
Iată-i ajunși pe vulpe, sobol și popîndău.
Venea un bun miròs — ți se făcea și rău.
Dar au sosit oleacă tîrziu, — mai mergi, mai
lasă, —
Și oaspeții cu toții au fost găsiți la masă.
Cumătra vulpe, totuș, n'am înțeles ce-avea
Tocmai atunci, pe-alături, că tot trebăluia.
Sobolul rătăcise, iar popîndău-a stat
Întîi afară, de s'a spălat și scuturat.
Cum să teînduri acuma să pleci cu burta goală?
Un loc mai era slobod, de lîngă leu, în sală,
Și cîteșitrei dau buzna la masă, să-l apuce.
Atunci pantera zise, cu brațele în cruce:
— « E drept că locul ăsta e foarte încăpător
Și așezat mai bine, dar nu-i de mutra lor.
Cum vine elefantul, îi dă din jeț afară,
Sau îi strivește turtă subt el, așa, într-o doară.

Cine nu vrea să plece flămînd, să stea la ușe,
Că locurile astea sînt pentru cei cu gușe,
Ținute pentru fiare mai mari și mai de vază,
Iar mărunței care picioarele și păstrează,
Și vor să stea pe scaun cînd alții ospătează,
Mai bine să rămîie acasă, de amiază. »

OGLINDA ȘI MAIMUȚA

Zăbindu-se maimuța într-o oglindă,
 Care ajungea pe podină din grindă,
 Îl înghionți pe urs a zeflema:
 — « O vezi? Parcă-i cumătră-mea.
 Cum sare și se strîmbă, așa schimonosită,
 Cumătră-mea-i leită.
 De-aș semăna cît de puțin cu ea,
 Numaidecît m-aș spînzura.
 Ba mai și sînt, Cutare și Cutare,
 Cu acelaș chip și aceea asemănare,
 Mai multe rubedenii, pe aceleași calapoade. »
 Ursul răspunde, cumsecade:
 — « Ia uită-te mai bine. . . Tot nu te rușinezi
 Că tu ești chiar aceea pe care o năjuri și o vezi? »

Să se cunoască, nimeni nu vrea și n-are preget.
 Și noi, ca și maimuța, ne ascundem după deget.
 Climîci ia mită-n slujbă, îl spui și îl arăt,
 Dar el arată pe altul, cu ochiul, dindărăt.

MAIMUȚA ȘI OCHELARI

Îmbătrînind maimuța, vederea-i cam slăbise,
 Și auzind că ochii se dreg, mai auzise
 Că lucrurile ndată se fac și cresc mai mari
 Dacă te uiți la ele prin niște ochelari,
 Și-a cumpărat din piață șase părechi deodată.
 Dar nefiind cu asemeni adaose învățată,
 Nu știe cum să umble cu ei și cum să-i puie,
 La gît, la subsuoară, mai dreپți, mai strîmbi,
 și, șuie,
 Îi linge, pune nasul: n-au gust și n-au miròs.
 A-i încerca și aiurea nu-i, poate, de prisos:
 Adună ochelarii de-a valma și grămadă
 Și apoi și-i înșiră și pe coadă. . .
 — « Spuneau că ochelarii fac minuni;
 Ce rău e să te iei după minciuni!
 (Și-a zis maimuța, supărată)
 Să nu ascuți de sfaturi și vorbe niciodată.
 Nici geamurile astea n-aduc nici un folos. . .
 A fost și negustorul din tîrg un mincinos. »
 Învierșunată, luîndu-i de plăsele,
 L-a sfărîmat în mii de bucățele.

Nici noi nu ne dăm seama de ce avem în mînă.
 Ciocoiul pe maimuța din pildă o îngînă.
 Cunoașterea prostească a tot ce nu ajunge
 Îi face și pe oameni să-i scadă sau alunge.

CHIABURUL ȘI ARGATUL

Un chiabur se întorcea acasă,
Pe înserat, cu argatul, de la coasă,
Cînd se nîlniră, după vre un ceas,
Cu ursul din pădure, nas în nas.

Ursul îl ia, lînvîrte, l strînge
Și îl trîntește morfolit cu sînge,
Gata să nceapă căsăpitul:
I se apropia chiaburului sfîrșitul.

— « Iubite Stepanușka, nu mă lăsa mîncat, —
Se roagă de subt urs chiaburul, de argat, —
Miești scump și drag, cît și copiii mei,
Ajută-mă să scap și ți dau ce vrei. »

Argatul, cu securea și cu o putere nouă,
Despică țeasta ursului în două,
Și furca n pîntec i-o înfige.
Fiara începe să se încîrlice,
Chiaburul a scăpat.

Dar tot el e cel supărat
Și, ocărîndu-l pe argat, se scoală.
Biet Stepanuk, mîhnit, dar cu sfială,
Întreabă pe chiabur, cam cu ndoială:
— « Văd că mă njuri și nu știu ce am greșit ». —
Chiaburul îi răspunse: — « De ce ai fost tîmpit,
Să îl înțepi atît de apăsător?
Că toată pielea s-a stricat. »

LEUL ȘI PANTERA

Pantera și cu leul, în vremurile toate,
Au dus războaie crunte, — stă scris, —
îndelungate.
De ce? Pentru desişuri, păduri şi viziuni,
Căci peste tot, oriunde, se nimereau vecini,
Şi fiecare în parte avea un drept al lui.
Dar chibzuiala, care îi vine orişicui,
E că puteau să meargă frumos la judecată;
Ceea ce nu seîmplă la fiare niciodată.
Elesau o lege anume: război fără cruţare,
Şi dreptul sfînt rămîne al celui mai tare.

Dar, totuș, după nfringeri, vrăjmașii au simțit
Că ghearele și colții slăbiți li s-au tocit.
S-au hotărît ca, pînă le schimbă, pe tăcute,
Să-și dea o întîlnire, la care să discute.
Să-ntemeieze dreptul, să șteargă tot ce a fost
Gilceavă și pricină, cu rost și fără rost,
Și să sencheie-o pace eternă, prin urmare
(Pînă la viitoarea, din nou, încăierare).

— «Sălegem, deci, în grabă, — au zis, —
 Pentru încheierea păcii dorite, pe vecie,
 Și celor găsi cu cale aleșii, așa să fie.»

— « Eu, — a propus pantera, — am și ales
motanul,
Ambasador destoinic, cam jerpelit, sărmanul,
Însă curat la cuget: îl iau pe garanție.
Tu să numești măgarul pentru deputație.
E și de neam, și'n ranguri nul mai întrece
nimeni,
Cel mai umblat și falnic de printre ipochimeni.
Și, pot să spui, nici sfatul, nici curtea ta slăvită
Nu fac cât de la dînsul o singură copită.
Primim, deci, hotărîrea ceor lua,
de mai nainte,
Motanul meu destoinic, măgarul tău cuminte. »
Dînd leul aprobarea propunerii, întreagă,
Nu pe măgar, ci, în locu-i, pe vulpe o delegea.
« Căci nu te poți încrede, își zise suveranul,
În semenii pe care ți-i laudă dușmanul. »

LUPUL ȘI VULPEA

Din ce nu ți-e de folos
Dai din plin și cu prisos.
Dărniceși, mi se pare,
Și'n povestea următoare.

Vulpeași hoată și isteată.
Luase dintr-o cotineată
Și mîncase dindestul,
Pîntecul era sătul,
Dar pusese ceși rămase,
Cîteva bucăți mai grase,
De o parte, pentru cină,
Subt un pom, la rădăcină,
Iar acum se odihnea,
Moțăind ca pe saltea,
Pe un val de fîn cosit.
Iată lupul, hămesit,
Dînd prin țarină o raită,
Se apropie, se vaită:
— « Am umblat în lung și'n lat
Și nimic n'am căpătat,
Capră, oaie sau berbec,
Și înghit de marți în sec.
Nu știu. . . Ce mă'nveți să fac?
Că mi-e rău de la stomac.
N'ai cumva, pe la cămară,
Vre un mușchi, vre o vrăbioară?

Cîinii răi, și baciul, treaz,
Se tot uită prin zaplaz,
De flămînd și amărît,
Mi-aș fi pus ștreangul de gît. »

— « Taci, te rog, mi se sfișie
Inima de duioșie,
Mie, ca și dumitale,
Că te văd cam tras la șale.
Mîești prea dulce și mă doare,
Că sînt fire simțitoare,
Și cum ești de abătut,
Vreau din suflet să te ajut.
Uite colo cîte-o clăie
De coceni, de fîn și paie.
Ia cît poți, stăi cîlea, jos.
Prînzul cel mai sănătos. »
Nu doar că ar fi semeț
Lupul n'ar mîncă nutreț;
Nici porumb, nici cereale
Nus pe placul dumisale,
Căci îi place os cu carne,
Chiar cu fulgi, necum cu coarne.
Dar cum ghiersul blînd și moale
Nu o prea ține parale,
Vulpeași duce și'l petrece
Cîțiva pași, vreo cinci sau zece,
Cu nădejdi și cu suspine
Sufletești, și'i șade bine,
Legănat în mîngîieri.

Lupul nu e nicăieri.
Toate zise și răsizise,
A pierit cum și venise.

ELEFANTUL FAVORIT

Elefantul nu e prea drăguț, să placă,
E de o frumusețe și neagră și săracă;
Totuș, leul rege prieten l-a ales,
Și amîndoi se pare că s-au înțeles.
S-a mirat pădurea, pusă pe ghicit.
Vulpea, învîrtindu-și coada, s-a uimit:
— « Aș pricepe ncaltea lucrul mult mai bine
Dacă elefantul ar avea, ca mine,
Coadă îmblănită, groasă și stufoasă ».
— « Sau o gheară mare, coala, sănătoasă », —
Zise ursul. — « Poate (se vîrî și boul),
Se găsesc aiurea dragostea și noul:
Colții de la trompă, mari cît niște coarne,
Au făcut gingașe namila de carne. »
Și măgarul zise: — « Astea s lucruri vechi;
L-a ales stăpînul cred că pe urechi ».

De-ar avea cu mine vreo asemănare,
L-aș ierta mărirea semenului mare.

LUPUL ȘI COCORUL

Prefăcut, neprefăcut,
Lupu-i lacom, e știut,
Dar, din fire, cam netot,
Înghite cu os cu tot,
Îmbucînd, flămînd, cît zece.
Dar era să se înnece
Într-o vreme, întrucît
I s-a pus un os în gît —
Dacă, iacă, un cocor
Nu-i venea într-ajutor.
Prin holbări de ochi și semne
Îl făcu să se îndemne,
Că-i vîrî drept, dintr-odată,
Ciocul pînă-n beregată.
Scoate osul, i-l arată,
Și cum ziua da-n amurg,
Cere plata de chirurg.
— « Mi se pare că glumești, —
Zise lupul, — și nu-mi ești,
Cît ai fi tu de cocor,
Măcar recunoscător.
Ciocul cînd mi l-ai vîrît
De un cot și un sfert în gît,
Mulțumești în așa fel
Că ai mai rămas cu el? »

Așadară,
la te cară!
Nu uita și ține minte
Să nu mi ieși iar înaintea!»

LEUL ȘI LUPUL

Leul mâncînd la prînz un miel, precum se știe,
Fără tacîm, șervet și farfurie,
Un cățelandru, galeș, se apropie de fiară
Și i ia, nevinovat, de lîngă ghiară,
Și el oîmbucătură,
Ca să nu zicem că i-o fură.
Dar leul nu s-a supărat de îndrăzneala lui:
Ce să se supere pe un naiv de pui?!
Lupul, crezînd că vlaga i-a îmbătrînit și i slabă,
Întinse și el, ca să ia, o labă.
« Leul e blînd, că e neputincios, —
Își zise lupul, — iau și eu un os. »
Atît i-a trebuit,
Că lupul, ca și mielul, fu prins și ciopîrțit.
— « Ai cutezat, văzînd că luat și el.
El e copil, și tu nu ești cățel. »

ÎNMORMÎNTAREA

O datină'n Egiptul dealtădată
Era alaiul bocitorilor cu plată,
Cînd mortul cel mai procopsit
Era și cel mai jeluit,
Și urletele mari de nmormîntare
Îi însoțeau mumia spre viața viitoare.

La un convoi cu asemeni gălăgie,
Crezînd că sufletul li se sfîșie,
De suferință, bieților urmași,
Un milostiv și simțitor unchiaș
Le spuse bocitorilor: — « Sînt mag
Și pot să-l înviez pe mortul vostru drag ».
— « Cu multă bucurie, — răspunseră, — dar
doară
Dacă-l mai faci a cincea zi tu din nou să moară.
Cît a trăit o viață, bogatul de pe dric
N-a folosit la nimeni și nimic,
Și numai mort să dea e'n stare
Chiria bocetelor de înmormîntare. »

CÎINELE

Un boier de azi pe mîine
Avea'n curtea lui un cîine.
Era cîine fericit,
Mîncea tot ce-ar fi poftit
Și avea toate din belșug.
Dar avea și un beteșug,
Ce punea la toate moț:
Era hoț.

Unde da de vreo bucată,
Era gata înșfăcată, —
Pulpă, șuncă sau friptură, —
Și fugea din bătătură.

Cît stăpînul s'a trudit,
Nu l'a dezobișnuit.
Dar un prieten, pot să spun,
L'a dat sfatul cel mai bun:
— « Pentru că nu-l iei de scurt,
Tu-l îndemni mereu la furt.
Scurtul nu e cu bătaie:
Îl aștîță, nu-l înmoaie.
Cu-o nuiă, cu două, trei,
Nu-l dezveți de obicei.
Cînd l'ai prins din nou că fură,
Scoate-i carnea, scurt, din gură. »

Mijlocul s'a dovedit
A fi cel mai nimerit:
Căinele s'a cumișit.

ADUNAREA OBȘTEASCĂ

Nici cea mai bună rînduială
Nu scapă de a fi de mîntuială
Cînd așcăput, din întîmplare,
Pe mîini zgîrcite și murdare.

Lupul ceruse drepturi noi:
Să fie staroste la oi.
Aveau să puie o vorbă bună
Leoaica, vulpea, împreună.
Împins de vulpe și nevestă, —
Dar cunoscînd ce faimă proastă
Avea și lupul, — leul, tare,
Ceru obștească adunare.
Său dat porunci ca, din popor,
Să iasă capul oilor,
Să nu se spuie între hoinari
Că ar părtini pe cei mai mari,
Și are voie orișicine
Să spuie de e rău sau bine
Să fie peste oi numit
Primare lupul hămesit.

Poporul, întrebat, nici pis
Nu a răspuns, și său trimis
Hîrtii, înainte și înapoi,
Că lupu-i staroste la oi.

Ci n-au fost oile în stare
Nimic să sufle-n adunare?
N-au spus nimic, și aveau dreptate,
Căci ele nici n-au fost chemate,
Necum să fie întrebate.

LEUL ȘI VULPEA

Vulpea tinerică, pribegind mereu,
Încă nu văzuse în pădure leu,
Dar odată, nu știu cum s-a întâmplat,
L-a ntilnit în față și a înghețat.

Întâlnește leul iar, a doua oară,
Dar de astă dată nu mai se-nfioară.
Ghearele cumplite, botul cu zăvoare
Nu-i mai par atîta de-nspăimîntătoare.

Întîlnirea treia cu temutul gîde
E îmbietoare, ea îi și surîde.
S-au plimbat alături, și în sus și-n jos,
Ea — subțire-n vorbă, el — politicoș.

Greu e cu mai-marii noștri pămîntești
Pînă-i vezi de-aproape, că te obișnuiești.

ZGÎRCITUL ȘI GĂINA

Mise lene alte pilde să caut printre multe,
Ca să-l învăț pe acela ce știe să asculte,
Că, vrînd să strîngă totul, zgîrcitul pierde tot.
Să povestesc isprava unui calic netot.

Citisem într-o carte de prin copilărie
Că pe un om de țară și fără meserie
Căzuse orb norocul, că-n lume nicăierea,
De-l năpădeau prostește belșugul și averea.
Găina lui din curte, câtă avea, găina
Făcu un ou de aur, bat-o vina!
Și altul, tot de aur, de cel adevărat,
Că omul aiurise, uimit și frămîntat.
Avea numai s-aștepte la cuiș și să adune
Din paie bogăția iscată prin minune,
Să umple lăzi cu aur, și încetul cu încetul
Să-i crească nesfîrșită, sporindu-i berechetul.
Dar ațîțat că toate nu merg destul de iute
Și socotind pe zile ce ouă sînt pierdute,
Își zise: «De-ai tăia-o, găina asta, dragă,
Găsești în ea îndată comoara ei întreagă».
El și făcu ce zise, dar i-au rămas în brațe
Mînjiții fulgi de sînge, și-n mînă niște mațe.

Tot zăbovind la treabă, dar sprintenă-n zăbavă,
Pe semne lăcomia-i și trîndăvă.

MĂGARUL ȘI ȚĂRANUL

Țăranul tocmai pe măgar
Și-l puse de pază vătaf grădinar,
Să-lunge din cîmp, de cu zori,
Năvala de vrăbii și ciori.

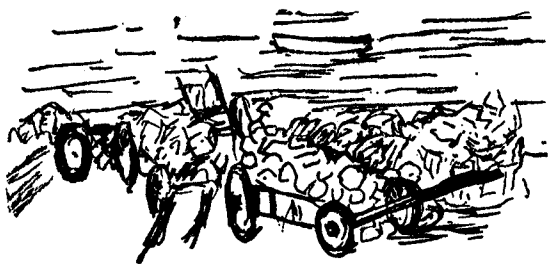
Măgarul, din fire cinstit,
Nici nu s-a gîndit
De-o iarbă măcar să se atingă
Și nici cel puțin să o lingă,
Necum la furat.
El are obrazul curat.
Dar harnic, din patru picioare,
Da buzna-n răzoare,
Să puie pe goană-n poiene
Pe hoațele celea cu pene.
Și astfel și de o cam dată,
Grădina rămase tocată.

Țăranul, de furie, sare
Și-l pune ciomagul întins pe spinare.

Batjocuri de peste tot locul:
«Că bine făcu dobitocul!»
Sudalme și rele cuvinte:
«Învețe-se minte!»

«Așa se cuvine atunci cînd îți pui
Și tu căpățîna ta goală cu-a lui.»

Măgarul, țăranul, grădina...
A cui o fi vina?

URSUL ÎN PLASĂ

Cîtă vreme stă departe,
Poți să rîzi cum vrei de moarte.
Cînd te-nșfacă, pe tăcute,
Nu știi cum să scapi mai iute.

Ursul, prins într-o rețea,
Se zmucea și se zbătea,
Și mai rău se încurca;
De-ar fi fost capcana ruptă,
S-ar fi măsurat în luptă.
Satul îl impresurase
Cu dulăi, cu furci și coase.
Încolțit și tremurînd,
Se făcu dulceag și blind,
Și'n forfota zorului
Zise vînătorului:
— « Ce-ai cu mine, poți să-mi spui?
Dumitale ce-ți făcui?
Ori te iei și dumneata,
Poate, după niscaivă
Bîrfe, — nici nu m-aș mira, —
Puse-n socoteala mea.
Poți să-ntrebi orice vecin
Cine-n codru-i mai blajin
Dintre toate fiarele.

Colții mei și ghiarele
Nu se ating de omul mort.
Vezi că știu cum să mă port? »

Luat așa, cu binișorul,
La răspuns și vînătorul:
— « Astăzi, da, adevărat,
Oameni morți n-ai fi mîncat,
Însă, mare, să te ții,
Cînd îți cad în labă vii!
Să mănînci din morți nu-ți vine,
Deși, poate, ar fi mai bine.
Tot atît de bine-ai face
Și pe vii să-ți lași în pace. »

DOUĂ BUTOAIE

Două butoaie merg la vale.
Unul e plin și merge-agale.
Altul e gol și fuge-n goana mare,
Și hărmălaia doagelor e-n stare,
Stîrnind în valuri praful din șosea,
Să bage lumea în belea.
« Dați-vă-n lături, oameni buni, că vine,
Ca o furtună, nu știu cine! »
Dar larma nu e de folos,
Butoiul plin e mut și tacticos.

Așa și omul cel lăudăros:
Pe dinlăuntru-i găunos;
Pe cînd acela care tace
E ca butoiul plin și cu capace.
Unuia-i umblă gura fel de fel,
Cellalt, vorbește fapta pentru el.

MORARUL

Jgheabul de apă de la moară
Se sparse într-un loc, odinioară,
Și paguba nici nu s-ar fi simțit
Cu un morar mai chibzuit.
Dar gaura, din ce în ce mai largă,
Amenința tot jgheabul să se spargă.
— « la scoală-te din lene, măi morare,
Și pune mâna, gaura-i mai mare. »
— « Nu e nimic, sfârșitul e departe.
Am apă de prisos și pîn' la moarte. »

Morarul doarme pe mălaiul moale,
Și apa fuge tot mai mult, devale,
Și roata morii a încremenit.
— « Păi, cînd ți-am spus, nici nu m-ai auzit.
Acuma, scarpină-te subt căciulă.
Ziceai că apă ai destulă,
Pînă la moarte și de-a gata.
Nu vrei s-o duci la moară cu găleata? »

Niște găini ciupest un cioc din iaz.
El caută o price, de necaz,
Și, zvîrr! cu reteveiul după ele:
— « Ce-mi tot secați apele mele? »

Morarul meu de ciudă crapă
Că nu mai are nici găini, nici apă.

Moștenitorul, risipind cu nepăsare,
Se bate pe un muc de lumînare.

ȚĂRANUL ȘI OAIA

Oaia fu, pe vremuri, într-o zi chemată
De țăranul nostru, n tîrg, la judecată.
Era tocmai vulpea n jîlt judecător.
De o parte și alta, interogator.
Apoi, omul, oaia vor vorbi pe puncte,
Și dovezi, cu acte și cu amănunte.

Ce spunea țăranul? — « La cutare dată
Mi-au lipsit găina țarcă și o moțată,
Și de dimineată, pe la ora șase,
N-am găsit din ele decît fulgi și oase.
Nu putea să vie n toiul nopții gaia,
Și n ograda noastră era numai oaia. »

Ce răspunse oaia? — « În vorbita noapte,
Știu, ca și vecinii, că am dormit cît șapte.
Niciodată n viață n-am fost bănuită
De vreo faptă strîmbă ori nelegiuită.
Niciodată nici un animal cu coarne,
Și ndeosebi oaia, n-a mîncat de carne. »

Care-i hotărîrea vulpii? — « Se respinge!
Pledoaria oii scuipă unde linge.
Urmele, știut e, hoții și le șterg
Unde fură noaptea și pe unde merg.

Actele din care crima ei rezultă
Osîndesc pe oaie, ce mai vorbă multă?
În suszisa noapte, oaia, — să te nchini, —
A stat toată vremea n curte la găini.
Carnea de găină, — să te lingi pe bot, —
Știm că e gustoasă și dulce de tot.
E cu neputință să nu fi poftit,
Și era prilejul cel mai nimerit.
Prin urmare, Curtea drept a judecat,
Hotărînd că numai oaia le-a mîncat.
Și, ca sancțiune, dreapta judecată
Hotărî să fie și executată.
Carnea va fi dată Curții, într-acelea,
Iară reclamantul îi primește pielea. »

ȚĂRANUL ȘI ȘARPELE

Cum se întâmplă uneori să pară
Împrietenită cu un om o fiară,
Așa și șarpele viclean
S-a împrietenit cu un sătean.
Îi sta în sân sau se muta prin casă,
Se încolăcea în pat ori se lungea pe masă,
Se strecură între boarfe, în dulap,
Și omul îl iubea ca ochii lui din cap.
Cunștetul, pe la el
Nu mai dădură prietenii defel.
Săteanul întreba pe fiecare:
— « De ce mă părăsiri, frățioare?
Nu ți-a primit cum trebuie nevasta?
Nu ți-au plăcut bucatele? Ce-i asta? »
— « Ba, dimpotrivă, ți-a răspuns Matei.
Dar nu mai sînteți doi, ci trei,
Și al treilea, umblînd pe la picioare,
Este făptură rea și mușcătoare.
Oriunde stai și oricum te învîrtești,
Ești nevoit mereu să te ferești;
Că de jigania ta mică
Nici tuturora frică. »

Morală în câteva cuvinte:
Alege-ți prietenii cu luare-aminte.

ȘARPELE ȘI MIELUL

Turbată, vipera, încolăcită,
Cătă numai să muște și ucidă.
Pe lîngă ascunzișul din buturuga ei
Păștea un miel de-o parte de alți miei,
Fără să simtă, fără să o vadă,
Și mielul cade pradă
Nevinovată, din senin,
A blestematului venin.
Pe neștiute, cît nici n-a clipit,
O mușcătură l-a și otrăvit.
— « Ce ți-am făcut? » întreabă în agonie.
— « Poate-ai venit cu gîndul — cine știe?! —
Să mă strivești. De aceea cere
Să te ucid, din vreme, punctul de vedere. »

Sînt și între oameni vipere și șerpi,
Ascunși în buturugă, otrăviți și sterpi,
Și care
Se tem că toată lumea umblă să-i omoare.

PORCUL ȘI STEJARUL

Sătul de ghindă și, aproape,
De ghiftuit și îndopat, să crape,
Se-ntinse porcul ca un domn
Și trase, sforăind, un pui de somn,
Fără să aibă grije și habar,
La umbra mbelșugatului stejar.

Cînd s-a trezit din vis, buimac,
S-a pus să scurme la copac,
Silindu-se din grohăit și rît
Să-i treacă pînă-n noapte de urît.

— « Ce faci acolo, nătăfleată? —
L-a întrebat o cioară mai isteată. —
Tot dai cu nasul sub tulpină
Și ai săajungi cu el în rădăcină.
Ce streche îndrăcită te apucă
Să te prostești atîta? că pomul se usucă! »

Răspunde porcul: — « Ei, și dacă!
Usource, să nu-i rămîie cracă,
Și piară, de poștește, pe vecie.
De asta crezi că o să-mi pese mie?
Eu să am numai ghindă grasă,
De altceva nu-mi pasă. »

O voce se-azuî, ieșită chiar
Din ramurile de stejar:
— « Dacă te lasă gușa să te uiți în sus,
Ai să pricepi ce cioara de-alătura ți-a spus.
Netrebnicule, ghinda ce te ține
Gras și obraznic, vine de la mine. »

Și prostul, ca și porcul, orb și trufaș, înjură
Tot ce-i știință, sfat și-nvățătură
Și pe-nvățați; și nici nu simt că vor
Să se îndoape doară cu bunul rodul lor.

DANȚUL PEȘTILOR

Primind în zilele lui albe
Stoluri de plîngeri și de jalbe,
Care priveau pe cei mai mari,
Judecători, bogați și demnitari,
Leul pierdu de tot răbdarea.
Se povestește întîmplarea
Că vru cu ochii lui să vadă
Cum se trăiește și se pradă.
Pe țărmul unui rîu zărește
Că un sutaș prinsese pește
Și căl pusese viu pe un grătar
Și se zbătea de moarte pește pe jar.
De milă, leul se răsti cumplit
La insul speriat și ncremenit:
— « Cine ești tu, ce faci, smintit călău,
Vai și amar de capul tău,
De chinuiești sărmana lor făptură? »
— « Mărite țar, te-nșeli cu ce-ți văzură
Privirile, de sus și de departe.
Că nu se zbat, cum bănuiești, de moarte,
Ci bucuria îi însuflețește.
Sînt starostele peste pește,
Și aci ne-am adunat, cînd ai venit,
Să îți urăm cu toții bun sosir. »
— « E adevărat? Și cum o duc încai? »
— « Trăiesc, Mărite Doamne, ca în Rai,
Și ne rugăm ca Domnul să te ție
Veacuri întregi stăpîn pe mpărăție. »

Dar totuș peștii pe grătar se zbat
Deasupra jarului cel blestemat.
— « Spune, de ce tot dau din cap și coadă
Și se zmuncesc să iasă din grămadă? »
— « Sînt fericiți. . . De bucurie
Că te-au văzut, îți joacă o chindie. »
— « Prea bine, zise leul, și l'a lins pe ceafă.
Să știi că te sporesc la leafă. »

S'a mai uitat la danțul pe grătar o dată
Și a plecat Măria Sa, înseninată.

PISICA ȘI PRIVIGHETOAREA

Prinzînd prin frunze o privighetoare,
Pisica ține prada între gheare
Și o mîngîie cu un glas duios:
— « Nu te sîii deloc, te rog frumos.
Aud că n cîntecele dumitale
Pui, dragă, bucurie, vis și jale
Și treci, chiar printre gureșii semeți,
Ca prima voce dintre cîntăreți
Și nnebunesc ciobani și ciobănițe
La cîntecul acestei dulci gurițe.
Însăș cumătra vulpe te ascultă
Cu tresăriri și întristare multă.
Vreau să te aud, cîntînd așa, și eu.
Nu te mai zbate, pentru Dumnezeu!
Nuți fie frică, n am să te mănînc.
Hai, dă mi și mie cîntul tău adînc.
Cîntă mi ceva, cum știi, ca pe nnoptate,
Și te voi pune ndată n libertate,
Ca să te bucuri iarăș de pădure
Și să te ngîne lungile i murmure.
Îmi place muzica și mie, n gînd,
Și adorm de multe ori cu ea, torcînd. »

Sărmana, însă, de privighetoare
De abia mai răsufă, sfîrșită n gheare.
— « Ei, te ai gîndit, te ai chibzuit, nu vrei
Să mi cînți puțin și mie, un crîmpei? »

Privighetoarea scoase un suspin.
— « Așa puțin îmi pare prea puțin.
Cu atîta lucru farmeci tu? Mă mir
Că laudați plătește atîta bir.
Astăzi puterea vocii admirate,
Un piuit rostit pe jumătate?
Mău plictisit cu el pisoii mei.
Atîta știi, că vrei sau că nu vrei,
Ceva fără sfîrșit și fără de nceput.
Nu te pricepi și nu te ai priceput.
La voce nici un gust n am căpătat,
Vreau să te văd ce gust ai la mîncat. »
Pisica, iubitoare de cîntec, vorbăreață,
A și nghițit pe biata cîntăreață.

O să vă spui o taină, la ureche,
O taină nici prea nouă, nici prea veche:
Privighetoarei, știu ca și bunicii,
Că i este greu să cînte în ghearele pisicii.

OILE BĂLTATE

Prinsese leul ciudă pe oile bălțate
Ș-ar fi putut prea bine a le sfîrși pe toate.
Dar asta nu s'empacă pe față cu o coroană,
Ce nu stă bine în codru, purtată de pomană.
Pentru anume vorbe, din pravili adunate,
Vedeți, e trebuință de o umbră de dreptate.
Te scapi de oi, desigur, și, poate, dintr-o dată,
Dar să-ți rămîie totuși fața de leu curată.

lată! chemînd doi sfetnici, pe vulpe şi pe urs,
Şi, dintr-o vorbă într-alta, vorbirea cum a curs,
Se plînge lor, în taină, că ochii încep să-l doară
De cum zăresc bălţate într-o turmă o mioară,
Şi că, văzînd bălţate atît de multe oi,
Se teme să nu-şi piardă şi ochii amîndoi.
Copilăros la suflet şi blînd, nu are ştire
Cei de făcut, să scape mai iute de oroire.
— « De ce mai stai la gînduri? Dă ordin,
majestate, —

Răspunse ursul, tare, — să fie sugrumate.
 Și nimănuia, doamne, n-are să-i pară rău. »
 Vulpea, de-alături, zise: — « Ghicit-am gândul tău?
 Tu nu vrei să verși sânge de oi nevinovat,
 Și, preamărite, poate caș da și eu un sfat.

Dă ordin să seîntindă pășunile bogate,
Să aibă hrană bună și multă, împărate,
Să zburde toată tîrla, cu mieii laolaltă,
O adăpare rece, și de scăldat o baltă.
Dar pentru că ciobanii din țarămpărătească
Lipsesc, dă ordin iarăș ca lupii să le pască.
În felul ăsta, dulce trec oile pe rînd,
Și poate scapi de oia bălțată mai curînd.
Pînă cîtor trece toate, treptat, jurîmprejur,
Le lași să se răsfețe într'un blajin huzur.
Dar orișice seîntîmplă, tu stai tăcut departe.»

Păreră vulpii fuse primită, ca din carte.
Urmărea fu cea bună: cu oaia cea bălțată,
Pieri și turma albă, cu lina fără pată.
Și știți ce spun gingașii?... Că leul e om bun
Și răi sînt numai lupii!

TUNURILE ȘI PÎNZELE

Cu tunuri și cu pînze s'a întîmplat așa:
 Corabia, pe mare, n talaze, se purta,
 Și tunurile grele, fără de zăbavă,
 Se puseră cu pînzele n gîlceavă.
 Cu botul scos deasupra, către cer,
 Se auzea pe mare glasul lor de fier.
 — « Iauzi necuviință, de se poate,
 La niște cîrpe spînzurate,
 Că îndrăznesc să spuie, pe dindos,
 Că decît noi sînt de mai mult folos,
 Ce mare lucru fac în drum, alene,
 Cînd bate vîntul, că se umflă n pene?
 Trufașe, se înalță din trei foi
 Cu o mîndrie tîmpă peste noi.
 Ce atîta cutezanță
 La niște petice de zdreanță?
 Noi, mulțumită nouă e stăpîină
 Corabia pe marea talazelor bătrîină;
 Noi, frămîntate n lupte, cu o sarcină anume,
 Ne ducem spaima, moartea și nfrîngerea
 prin lume.
 Nu mai voim cu pînzele mpreună
 Să mai trăim. Ia scoală te, furtună,
 Și zmulge le pe toate din catarge.
 Sfîșie le, aruncă le și sparge. »

Zeul furtunilor din miazănoapte,
 Boreu, dă drumul vînturilor șapte,
 Marea se ntunecă, se ncruntă și se face munți,
 Tunetul urlă, fulgeru i lovește n frunți.
 N'a mai rămas nimic din pînze
 În liniștirea unei după prînze.
 Corabia n talaze, ca n niște cimitire,
 De acum, pe dibuite, plutește în neștire,
 Ca un coșciug cu tunuri: un buștean.
 Ea întîlnește, iată, pe dușman,
 Rămîne n loc, pe unda nemișcată,
 Fără de aripile de altă dată.
 Și se descarcă împotriva i focul
 Pe care i l'a scos în cale nenorocul,
 Și s'a și dus, cu tunuri mari cu tot, la fund,
 Lăsînd pe fața mării un rotogol rotund.

Morală i cunoscută. Puterea țării vine
 Din treburile toate, urzite strîns și bine.
 Țin armele vrăjmașul de graniță departe,
 Iar pînzele țin drumul cel drept, pe de altă parte.

BOLOVANUL ȘI DIAMANTUL

Un diamant pierdut zăcea în noroaie,
Amestecat cu drumul, murdar, după o ploaie,
Cînd l-a găsit un om, și, se-nțelege,
Că l-a și dus la rege,
Care l-a cumpărat și l-a îmbrăcat
În aurul cel mai curat.
Ajunse diamantul din zîmrc și glod, cucoane,
Podoaba prețuită a unei vechi coroane.

Aflînd pietroiul, cu mînie,
Ce i-a ajuns vecinul lui de murdărie
Și, dornic să ajungă și el așa ceva,
Tot aștepta să treacă cineva,
Și s-a rugat de un țaran drumaș
Să-l puie în car, să-l ducă la oraș.

Și se gîndea în car: « Cum vine
Că, stînd alături de mine,
Eu să rămîi și să ajungă el?
Tot piatră sîntem, și-am trăit la fel.
Cînd m-or vedea la Curte așa de bolovan,
Simt că-mă să stau pe-o pernă de rege sau sultan. »

Dar sortii nu s-au aceiași pe acest nedrept tărîm.
Pietroiul fu, cu maiul, bătut în caldarîm.

MIRON

Mult vestit în tot orașul
Era Miron bogătașul.
Nu-i poi numele aci,
Stihul pentru-a-l împlini,
Ci spre știre cum îl cheamă
Pe acest bărbat de seamă.
De vestit, era vestit
Ca bogat și ca zgîrcit.
Pretutindeni și în piață,
Lumea-l înjura și în față,
Că avea în geamantane
Vreo mai multe milioane,
Fără să fi fost să dea
La săraci nici o pară.
Cîștigînd cu chin și spaimă,
Așadar, atare faimă,
S-a gîndit, s-a chibzuit
A nu fi și huiduit.
Și-a urzit un zvon anume
Pentru răspîndit în lume:
Că de-acuma înaintea,
Sîmbăta, cu alte cuvinte,
Dă săracilor, de hrană,
Cîte-o masă de pomană.

Poarta ntr'adevăr de ndată
 Nu-i mai stete încuiată
 Și ziceau mai toți: — « Sărmanul,
 Nici n'apucă bine anul
 Și ajunge n' sapă de lemn ».
 — « Nu se vede nici un semn
 Despre asta, fiți pe pace.
 Știe el, Miròn, ce face, —
 Spuneau cei ce-au priceput
 Ce va fi, de la nceput. —
 La sfîrșitul săptămîinii,
 Miron își sloboade cîinii;
 Pas de intră dacă poți.
 Cîinii vă socot de hoți,
 Și n'loc să mănînci, să bei,
 Te mănîncă n' curte ei. »
 Zvonul însă tot a prins,
 Ce-l iscase într'adins.
 Lumea spune: — « De mirare
 La Miròn așa schimbare.
 Dacă n'ar fi în ogradă
 Cîinii tăbărîți grămadă,
 El și-ar da, că-i suflet mare,
 Și cămașa din spinare. »

Am văzut, mi s'a n'împlat,
 Ce greu este de intrat
 În clădirile mărețe.
 Cîiniiți pun în roate bețe,
 Și Mirònii stau sătui,
 Depărtați, ca ntre statui.

MĂGARUL

În nu știu care zi, nici data,
 Dar lumea era gata,
 Și se arăta încolo și încoace,
 Pipernicit, dintr'alte dobitoace,
 Un corci, căruia i spunem, azi, măgarul.

Cel ce făcuse toate lui i'a greșit tiparul
 Și a ieșit la soare un soi de dobitoc,
 O mîță cu copite, o veveriță n'loc
 De ce vedem noi astăzi cu oile la stîină.
 Noul venit subț soare, mîhnit, de-o săptămîină,
 Căta să dea de Acela care i se
 Părea că frămîntîndu-l îl pocise.

Acela, fulgerînd în cer și n' mări
 Și chibzuind și alte încercări,
 Nu avea timp de risipit.
 Dar, în sfîrșit, măgarul l'a găsit.

— « Ce să mă fac, — i'a spus, —
 Că nu pot capul să-l ridic mai sus?
 (Mărunt, mărunt, dar îngîmfat.)
 Fă-mă să cresc în nalt, mai lung și mai legat,
 Că nimeni nu mă bagă n' seamă
 Și n'a aflat nici cum mă cheamă.

La elefanți, la lei și la pantere
Le-ai dat un trup ca lumea și putere,
Și pretutindeni vorbeai doar de ei și ele.
De-aș fi măcar de statul sortit unei vițe
Și nu greșeam măsura și cântarul,
Le-aș arăta eu cine e măgarul! »

Bătut la cap, din mic și drăgălaș,
Mai Marele-a făcut un uriaș,
Iar, poate că din răzbunare,
L-a dat și un glas de mii de ori mai mare,
Un răget care a cutremurat
Toți codrii unde, mândru și bărbat,
Nu mai tăcea să cînte ghiersul lui.
Și nu-i tihnea să iasă din scorburi nimănui,
Să vadă cum e fiara, ce colți ar fi avînd
Și cîte coarne, mprăstiate sau la rînd,
În cap, în ghebă, în coadă, năzdrăvanul.
Nici nu trecuse bine anul,
Și s-a știut cu cine au de-a face
Înspăimîntatele, din codru, dobitoace,
Cînd dorul de-a răcni îl apuca.

Acu' măgarul trage la sacă.

În pilda cu măgarul mă bate-a zice gura
Că vrea să fie mare, la vîz, și stîrpitura.
Sînt bune înălțimea și rangul, vreau să crez,
Dar ce folos de nu au nici sîmbure, nici miez?

NEGUSTORUL

Frecîndu-și mîinile de bucurie,
Un negustor se învîrtea prin prăvălie.
Își luase și un nepot, ca să-l învețe
Negotul, de cu tinerețe.

Făcuse pînă în ziuă o saftea
Cu mușteriu care chiar pleca,
Și își chemă nepotul și-i spuse: — « Vezi, nepoate,
Așa se fac alișverșiurile toate.
Nu mi amintesc afacere mai bună
Să fi avut de mult, poate de o lună. —
Și-i arăta în geam un loc. —
Am mai găsit un prost de dobitoc.
Postavul acela putred, din vitrină,
I l-am vîndut ca marfă de mare preț, streină.
Iată și teancul de hîrtii.
Numără bine, cincisprezece mii. »

Nepotul numărase banii ncet și rar.
— « Păstrează-i de sămînță, — îi zise, — 'n buzunar.
Să nu te superi. Nu știu care-a fost,
Din mușteriu și negustor, mai prost.
Unchiule dragă, bine numărate,
Hîrțiile s falsificate. »

CÎINELE ȘI IAPA

La un țăran, odată, năbătătură,
Iapa de plug și cîinele năcepură
În vrednicii și munci să se măsoare,
Că ce foloase aduce fiecare.
— « Din parte mi, — zise cîinele, — cucoană,
Eu te pot lua din curte și la goană.
Atîta știi să faci, să cari, să ari,
Nu ești în stare de lucrări mai mari.
Te poți cumvâ, tu, potrivi cu mine,
Cînd zi și noapte, știe orișicine,
Nu am măcar o clipă de răgaz,
Ziua cu turma, noaptea la zaplaz,
Pază nă pășune, pază în ogradă,
În vreme ce tu paști și dai din coadă? »
— « Așa e, — spuse iapa, — dar ia zi,
De nu ar eu, mai ai tu ce păzi? »

ȘTIUCA

Știuca fu chemată,
Deci, la judecată.
Plin de supărare,
Heleșteul are
Sute de dovezi
Și poți să le crezi:
Știuca acuzată
E o zvăpăiată.
A și fost adusă,
Tristă catrafusă,
'Ntinsă nătr-o copaie,
Pe pleavă și paie.

Sus, în dreptul morii,
Stau judecătorii:
Doi măgari pe labe,
Două iepe babe,
Cu doi țați cu cioc,
Vulpea — ce noroc! —
Este procuror.
Umblă prin popor
Vorba, pe furiș,
Și prin păpuriș,
Că știuca hrănește
Pe vulpe cu pește.

Fără părtinire,
 Nici cusur subțire,
 Știuca judecată
 Iese vinovată,
 Și osînda dată
 E îngrozitoare:
 La spînzurătoare!
 Vulpea spune, cică
 E pedeapsa mică:
 — « Onorată Curte,
 În cuvinte scurte,
 Eu sînt de părere
 Că acum se cere
 Să dăm pildă, una,
 Pentru totdeauna,
 Și ca niciodată —
 Trebuie nnecată. »

Bravo judecată!
 Curtea-i luminată.

Știuca, la zăgaz,
 Fu zvîrlită-n iaz.

DREGĂTORUL

Un demnitar avuse și dînsul, în sfîrșit,
 Un merit, în vechime, și anume: c-a murit.
 Iar după datini scrise, fu judecat în Iad:
 Pe unde se născuse, c-a fost și-n care grad?
 Fusesse din născare în Persia satrap,
 Dar rangul dîndu-i multă bătaie, deci, de cap,
 Și sănătatea fiindu-i prea șubredă, pusese
 Un grămătic să-i vadă-n ținut de interese.
 — « Tu ce făceai? ce treabă? »

— « Făceam și eu ca tata,
 Mîncam, dormeam, beam bine și iscăleam
 de-a gata. »
 Eac dădu sentința: — « Iute cu el în Rai ». ^{de-a gata.}
 Uimit, Mercur rămase aproape fără grai.
 — « Dar unde ți-e dreptatea cu asemenea
 sentință? » —

Zise, uitînd de treaptă și bună-cuviință.
 — « Tu nu știi socoteala și treaba cum a fost.
 Nu vezi că răposatul a fost un mare prost?
 Dacă avînd atîta putere în ținut,
 Să vadă el de cîrmă și trebi ar fi putut,
 Nenorocea o țară și-o pustiia pe toată.
 Deci, merită sentința și Raiul ca răsplată. »

Văzui și eu deunăzi o mai-mărime care
 Își are-n Rai, din vreme, plătită o intrare.

CUCUL ȘI COCOȘUL

— « Dragă cocoșele, ce frumos mai cîntî! »
— « Cuc duios, cu vocea ta mă înspăimîntî,
Căci răsună codrul cînd începe lin.
Nu-i în toată lumea cîntec mai divin. »
— « Fără lingușire, eu, pe tine, dragă,
Să te ascult, aș pune viața mea întreagă.
De cum taci din cîntec, lipsa ta mă doare,
Și să-nnalți iar vocea ard de nerăbdare.
Cum, de unde-ți vine? stau și ascult smerit.
Cîntecele tale m-au încremenit.
Mic cît ești trupește la măsurătoare,
Bați și-nfrîngi cu ghiersul pe privighetoare. »
— « Mulțumesc, cumetre; cred că nici în vis
N-ai asemănare, nici în Paradis.
Martor mi-e pădurea, că din tinerețe
Vede și ascultă mii de cîntărețe. »
Vrabia, de cîolo, zise: — « Se-ntrecură,
Că decît la voce, sînt mai buni de gură.
Dați-i înaintea, pîn' la răgușeală.
Laudele voastre pe-amîndoi vînșeală.
N-aveți laolaltă nici un soi de rost.
Lauda e bună, cîntecul e prost. »

De ce oare cucul măgulea cocoșul,
Aducîndu-i, darnic, laude cu coșul?
Fiindcă și cocoșul, mîndru și năuc,
Să-l ridice-n slavă, lăudînd pe cuc.

LUPUL ȘI OILE

Nemaiputînd să aibă turma pace
De lupi, guvernul peste dobitoace
A luat măsurile mai potrivite
Ca oile să fie ocrotite,
Și a-nființat un sfat, ca după carte,
Alcătuind cu lupi, în mare parte.
Căci și între lupi se mai găsesc destui
Cuminiți și părintești, cînd sînt sătui.
Ei dau tîrcoale stînelor și zic
Că n-au de răfuit cu nimenea nimic.
Atunci, de ce să n-aibă și ei drept
Să dea în sfat și un sfat mai înțelept?
Dacă un staul trebuie păzit,
Nici lupul nu se cade prigonit.
Deci, adunat tot sfatul, se-nțelege,
A întocmit cu sfetnicii o lege,
Pe care-o scriu cuvînt după cuvînt:

« De s-ar simți ceva, din cînd în cînd,
Că lupii vin cu gînduri rele,
Să îi înșfece oile, de piele,
De pielea cefii, și tîrîș să-i ducă
La judecată-n codru, cum apucă,
Într-un desiș, cel mai învecinat ».

Eu lege cugetată cumpătat,
Numai că, iată, vezi și dumneata,
Deși s'a spus că nu mai merge așa,
Săși facă lupul tot de cap,
Tot el rămîne gîde și casap.
Fie pîrît sau fie căsi pîrîș,
O duce numai lupul pe oaie'n crîng tîrîș.

CUPRINS

PE MARGINI DE PAGINI

François Rabelais

Gargantua 9

Paul Verlaine

Mon rêve familier 13

Arthur Rimbaud

Adormitul din șanț 17

Charles Baudelaire

Cititorului meu 21

Binecuvîntare 23

Albatrosul 27

Pornire-n sus 28

Răspunsuri 29

Mi-aduc aminte timpul... 30

Muza bolnavă 32

Dușmanul 33

O mortăciune 34

FABULE

Prefață 39

Theophrast

<i>Linguşitorul</i>	43
---------------------	----

La Fontaine

<i>Broasca şi vaca</i>	47
<i>Cocoşul şi mărgăritarul</i>	50
<i>Lupul şi mielul</i>	51
<i>Musca şi caleaşca</i>	53
<i>Albinele şi tăunii</i>	56
<i>Puricele</i>	58
<i>Stăpînul şi măgarul</i>	59
<i>Şarlatanul</i>	61
<i>Lupul cioban</i>	63
<i>Coarnele cerbului</i>	65
<i>Măgarul şi cîinele</i>	66
<i>Şobolanul cuvios</i>	68
<i>Broasca festoasă şi iepurele</i>	70
<i>Stejarul şi ghinda</i>	72
<i>Vulpea şi strugurii</i>	74
<i>Cîinele şi umbra</i>	75
<i>Corbul şi vulpea</i>	77
<i>Greierele şi furnica</i>	78
<i>Moartea leului</i>	81
<i>Şoarecii de ţară şi de cîmp</i>	83
<i>Stejarul şi trestia</i>	85
<i>Oala de fier şi oala de pămînt</i>	87
<i>Cîrpaciul şi boierul</i>	89
<i>Nevăstuici şi şobolani</i>	91
<i>Pielea ursului</i>	93
<i>Urechile iepurelui</i>	95
<i>Leul şi musca</i>	97
<i>Măgarul galeş</i>	99
<i>Lovitura măgarului</i>	100
<i>Calul şi lupul</i>	101

<i>Lupul şi cîinele</i>	104
<i>Statuia</i>	107
<i>Gaiţa împăunată</i>	108
<i>Leul învins</i>	109
<i>Dăsaga</i>	110
<i>Muntele care naşte</i>	113
<i>Soarele şi broaştele</i>	114
<i>Popa şi mortul</i>	115
<i>Cocoşelul, cotoşmanul şi şoricuţul</i>	117
<i>Vultûrul şi columba</i>	119

I. A. Krîlov

<i>Oracolul</i>	123
<i>Muzicanţii</i>	125
<i>Besacteaua</i>	127
<i>Parnasul</i>	129
<i>Leul la vîndătoare</i>	131
<i>Vulpea şi strugurii</i>	133
<i>Vultûrul şi găinile</i>	134
<i>Elefantul voievod</i>	136
<i>Elefantul şi javra</i>	138
<i>Boleşniţa</i>	139
<i>Cocoşul şi mărgăritarul</i>	143
<i>Crîngul şi focul</i>	144
<i>Leul şi omul</i>	146
<i>Maimuţa</i>	148
<i>Gîştele</i>	150
<i>Porcul</i>	152
<i>Cuartetul</i>	153
<i>Vultûrul şi păianjenul</i>	155
<i>Măgarul şi privighetoarea</i>	157
<i>Frunzele şi rădăcinile</i>	159
<i>Puiul de cioară</i>	161
<i>Cioara şi găina</i>	163

<i>Lupul între cîini</i>	165	<i>Porcul și stejarul</i>	224
<i>Motanul și bucătarul</i>	167	<i>Danțul peștilor</i>	226
<i>Broasca și Jupiter</i>	169	<i>Pisica și privighetoarea</i>	228
<i>Lupul și cucul</i>	171	<i>Oile bălțate</i>	230
<i>Fiertura lui Demian</i>	173	<i>Tunurile și pînzele</i>	232
<i>Trecătorii și cîinii</i>	175	<i>Bolovanul și diamantul</i>	234
<i>Țăranii și rîul</i>	177	<i>Miron</i>	235
<i>Zmeul de hîrtie</i>	179	<i>Măgarul</i>	237
<i>Piatra și rîma</i>	181	<i>Negustorul</i>	239
<i>Curiosul</i>	183	<i>Cîinele și iapa</i>	240
<i>Vulturul și sobolul</i>	185	<i>Știuca</i>	241
<i>Lebăda, știuca și racul</i>	187	<i>Dregătorul</i>	243
<i>Balta și fluviul</i>	188	<i>Cucul și cocoșul</i>	244
<i>Clevetitorul și șarpele</i>	190	<i>Lupul și oile</i>	245
<i>Ospățul</i>	192		
<i>Oglinda și maimuța</i>	194		
<i>Maimuța și ochelarii</i>	195		
<i>Chiaburul și argatul</i>	196		
<i>Leul și pantera</i>	198		
<i>Lupul și vulpea</i>	200		
<i>Elefantul favorit</i>	202		
<i>Lupul și cocorul</i>	203		
<i>Leul și lupul</i>	205		
<i>Înmormîntarea</i>	206		
<i>Cîinele</i>	207		
<i>Adunarea obștească</i>	209		
<i>Leul și vulpea</i>	211		
<i>Zgîrcitul și găina</i>	212		
<i>Măgarul și țăranul</i>	213		
<i>Ursul în plasă</i>	215		
<i>Două butoaie</i>	217		
<i>Morarul</i>	218		
<i>Țăranul și oaia</i>	220		
<i>Țăranul și șarpele</i>	222		
<i>Șarpele și mielul</i>	223		